The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa. The only Telugu Newspaper for H. E. H. The Nizam's Dominions.

గోలకొండ పత్రిక

తూప్రుబజారు, హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపబడును

సం॥చందా రూ ౬-౦-౦ అర్ధ ,, ,, ౩-౦-౦ విడి ప్రతిక ౦-౧-౦	**GOLKONDA PATRIKA** *HYDERABAD, (Dn.) THURSDAY 18-4-1935* ౧౦౨ శంబ	ప్రాతపత్రికకు వెల ప్రత్యేకము

సంపుటము ౯ } శా.శ.౧౮౫౭ శ్రీయువనామసం॥ చైత్ర శు॥ ౧౫ గురువారము ౧౮-౭-౪౪ ఫ. { సంచిక ౬౩

నిజాంరాష్ట్రములో అవిసెవిత్తులు, ఆవాలు

౧౩౪౩--౪౪ ఫ. రెండవ నివేదిక

౧౯౩౨-౩౩ తో అంతమగు అయిదేండ్లలో యీరాష్ట్రమందు అవిసెవిత్తులు, ఆవాలు పైరుక్రింద నుండిన భూమివిస్తీర్ణము మొత్తమాయిందియాలో అదే పంటలక్రింద భూమివిస్తీర్ణములలో వరుసగా ౧౦౦౦ యెకరములలో ౧౧౧ మరియు ౧౦౨ యెకరములకంతునను౦డెను

ఈనివేదికలో అవిసెవిత్తులు, ఆవాలు యీపంటల క్రిందనుండు భూమివిస్తీర్ణములున్న. పరిస్థితము ఆపైతీపరిస్థితులున్న తెలుపబడుచున్నవి

విస్తీర్ణము ఈ క్రిందివిధము గనుండెను:—

పైరు	౧౯౩౪-౩౫	౧౯౩౩/౩౪	౧౦ వేలయెకరములకుయెంతమార్పు
అవిసెవిత్తులు	౩౭౫౩౬౩	౩౫౯౪౨౯	౪.౨ యెక్కువ
ఆవాలు	౯౫౩౭	౧౮౩౪౧	౩౪౬ తక్కువ
మొత్తము	౩౯౪౯౩౩	౩౬౭౭౭౦	౬౭౦ యెక్కువ

పయిర్లు తృప్తికరముగనేయున్నవి కొన్నిచోట్ల కోతలు ఆరంభమైనవి

నిజాంరాష్ట్ర మున్నూరుకాపు మహాసభ

విజ్ఞప్తి

మున్నూరుకాపుసోదరులారా!

రాబోవు వైశాఖబ ౧౪, ౧౫ లకు సరియగు ౨౫, ౨౬ తేదు ౧౩౪౪ ఫ. శుక్రి శనివారములలో మనకులముయొక్క సర్వతోముఖాభివృద్ధికి సంబంధించిన అన్ని విషయములనుగురించి ఆలోచించుటకు హైదరాబాదులో మున్నూరుకాపు మహాసభ జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. కులసోదరులు ఏయేవిషయములనుగురించి చర్చించవలయునో తెలిపినచో ముందుగ చిత్తుతీర్మానములపట్టిక సిద్ధముచేయబడును. స్వకులసోదరుల నామములు వారిపూర్తివిలాసముతో తెలిపిన వారికందరకు ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానలేఖలు పంపబడును. జిల్లాలలోనుండు స్వకులసోదరులు ఇట్టి పట్టికలనంపి తోడ్పడ ప్రార్థన. రసీదు పుస్తకములు అచ్చొత్తించబడినవి. మహాసభకు యథోచితముగా విరాళములను వసూలుచేసి సహాయపడగలవారు మాకు తెలిపినచో రసీదుపుస్తకములు పంపబడును. స్వకులసోదరులందరు ఈమహాసభను జయప్రదముగ జరుపుటయందు తోడ్పడెదరని విశ్వసించుచున్నాము.

మున్నూరుకాపు మహాసభ
ఆహ్వానసంఘ కార్యాలయము
బొజ్జం నరసింలు (బట్టల వర్తకులు)
ఇసామియాబజారు హైదరాబాదు దక్కను

ఆహ్వాన సంఘసభ్యులు

నిజాం రాష్ట్ర మున్నూరుకాపు మహాసభ విరాళములు

ఈరాబోవు వైశాఖమాసమునజరుగనున్న మున్నూరుకాపుమహాసభకు యీక్రిందివారు దయాపూర్వకముగా వాగ్దానమొనర్చిన చారితులు.

సికింద్రాబాదు

౧	శ్రీయుత.	ఆకురము రాజయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౨	,,	ఆకురము శివలింగయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౩	,,	అన్నం గన్నయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౪	,,	పొన్నాల అంతయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౫	,,	తోటఅప్పయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౬	,,	పగడాల వెంకయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౭		దేశిసెట్టి పుల్లయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౮	,,	నారంనరసింగరావుగారు	౨౫-౦-౦
		హైదరాబాదు	
౯	,,	శ్రీపతిరంగయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౧౦	,,	శ్రీపతిపత్తయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౧౧	,,	సుమ్మర్ల నారాయణస్వామిగారు	౨౫-౦-౦
౧౨	,,	సంఘముశెట్టి వెంకటస్వామిగారు	౨౫-౦-౦
౧౩	,,	పుప్పాల జగ్గయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౧౪	,,	గోల్లాల పెంటయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౧౫	,,	హజారిపాంచయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౧౬	,,	కుంగరామయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౧౭	,,	బొజ్జంనరసింలుగారు	౨౫-౦-౦
౧౮	,,	కే భూమయ్యవకీలు శిరసిల్లాగారు	౨౫-౦-౦
౧౯	,,	సింకరరంపు రామయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౨౦	,,	పిట్టలక్ష్మీనరసయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౨౧	,,	పర్వతాల వెంకయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౨౨	,,	తోటలక్ష్మీకాంతంగారు నారాయణఖేడు	౨౫-౦-౦
౨౩	,,	పోలిశెట్టిబుచ్చయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౨౪	,,	పుల్లంశ్రీరామయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౨౫	,,	కేవి స్వామిగారు	౨౫-౦-౦
౨౬	,,	నల్లపల్లి రామస్వామిగారు	౨౫-౦-౦
౨౭	,,	కటుకూరి రామయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౨౮	,,	పెద్దివరదయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౨౯	,,	కటుకూరి నారాయణగారు	౨౫-౦-౦
౩౦	,,	దండులక్ష్మీపతిగారు	౨౫-౦-౦
౩౧	,,	పుప్పాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౩౨	,,	రబ్బనరసింలుగారు	౨౫-౦-౦
౩౩	,,	బల్లాడిపాపయ్యగారు	౨౫-౦-౦
౩౪	,,	కామిశెట్టినరసింలుగారు	౨౫-౦-౦

(ఇంకను ఉన్నది)

జాబులు

శ్రీరామనవమినాడు పాతివ్రత్యశిక్షాకారము

శ్రీరామనవమినాడు శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయమునందు కార్యక్రమమునందు [illegible] అశోకవాటిక [illegible] లో ఒక రంగమును నవయువకులు కొందరు ప్రదర్శించిరి. [illegible] కార్యక్రమమందే చేర్చబడి బహుశః స్త్రీ ప్రేక్షకులు రాకుండిరి [illegible] అసభ్యను బహిష్కరించియుందురేమో! ఈ గ్రంథమును వేదవాడి కోపురస్థులగు [illegible] వ్రాసిరి. ప్రదర్శించిన రంగము [illegible] అశోకవనమునందు సీతను రావణుడు దర్శించుట రావణుడు సీతతో [illegible] గాఢమైన ప్రేమను [illegible] క్రిందపడిపోవును. అప్పుడు సీత తనతో [illegible] రావణుని శిరము [illegible] ప్రదర్శింపబడెను.

భారతమహిళామణుల పాతివ్రత్యము యొక్క [illegible] పాశ్చాత్యులు కూడ అభినందించియున్నారు. హైందవ నారీమణులయందుగల [illegible] వారి ప్రాశస్త్యమును [illegible] పాశ్చాత్య స్త్రీలకలె హైందవ నారీమణులు పరపురుషునితో సంభాషణనే [illegible] స్పర్శను [illegible] వాల్మీకి రామాయణమునందు సీత [illegible] పాతివ్రత్యము [illegible] వేలసంవత్సరములనుండి హైందవ ప్రజ [illegible]

[illegible]

ఆకాశవాణి

[illegible] రాజాగారి [illegible] క్రొత్త [illegible]

[illegible]

ఆదిమాంధ్రులెవరు?

పీ. వి. గారి సందేహమునకు సమాధానము

[illegible] ఆదివారము [illegible] గురువారము నాటి గోలకొండపత్రికలో ఆదిమాంధ్రులెవరు? మాలమాదిగలా యని ప్రశ్నించియున్నారు.

హిందూదేశములో నివసించువారు హిందువులు. అందులో ప్రస్తుతమివారలగు మాదిగ, మాల, [illegible] చెంచు, భిల్లు, ఎఱుక, మొదలగు నంత్యజులని పిలువబడువారంతయు ఆదిహిందువులు. ఆదిమాంధ్రులు, ఆదిమనివాసులు.

1933 సంవత్సరము జనవరి నెల [illegible] తేదీ గురువారము [illegible] పత్రికలో [illegible] చూడుడు. [illegible] మాదిగ [illegible] రాజులు [illegible] రాజబంధుత్వము [illegible] అని [illegible]

చెన్నపురి శాసనసభ

[illegible] ఆదిఆంధ్ర [illegible]

[illegible]

ఇట్లు

బి. యే. వెంకట్రావు

అధ్యక్షులు

ఆదిహిందూసభ సికింద్రాబాదు

మహబూబునగర వార్తలు

200 రూ. పెట్రోలు కాలుట

3000 రూ. నోట్లు కాలిపోవుట

[illegible] ఆలంపూరు తాలూకాలో [illegible] మహబూబునగరమునకు [illegible] పెట్రోలు [illegible] 3000 రూ. నోట్లు [illegible]

జిల్లాలవార్తలు

బీదరు జిల్లా విశేషములు

(స్వకరస్పాండెంటు)

[illegible]

ప్రత్యేక శిక్షణము

[illegible]

ప్రాచీన శిథిలములు

[illegible]

అరణ్యములు

[illegible]

యువరాజాగారి రాక

[illegible]

శీతోష్ణస్థితి

[illegible]

నిజాం రాష్ట్ర మున్నూరుకాపు మహాసభ విరాళములు

[illegible]

100—0—0 [illegible]

200—0—0 [illegible]

300—0—0 [illegible]

300—0—0 [illegible]

100—0—0

[illegible]

ఆహ్వానసంఘ కార్యాలయము

ఇసామియా బజారు, హైదరాబాదు

ఆహ్వానసంఘ సభ్యుడు

శ్రీరామనవమి ఉత్సవమును ప్రభుత్వమువారు నిరోధించుట

సింగరేణికాలరీయన్సు ది ౧౩-౪-౩౫.

ఇచ్చట శ్రీసీతారామాంజనేయ భజనసమాజమువారు సుమారు ఐదు సంవత్సరములనుండి శ్రీరామనవమి ఉత్సవము జరుపుచుండిరి. మామూలు ప్రకారము చైత్ర శు. ౯ తేదీ. రోజు దరఖాస్తు పెట్టుకొనబడినది. అందుపైన తహసీలు దారుగారు తమకు వ్యతిరేకముగా తెలియజేసిరి. ఈ విరోధించుచు యాదిగిరి వ్రాయబడినదేమనగా ౩౦-౪-౧౩౪౪ ఫ. సుమారు అమాన్ ప్రకారం మీరు ఈ సంవత్సరం శ్రీరామనవమి పండుగ జరుపుటకు ఏమాత్రము ఉరేగింపు చేయకూడదు. మీదేవాలయములో పూజాదులు మామూలీ ప్రకారం చేసుకొనవచ్చును. ఇంకనూ పైన చేసిన మీ పైన ఫౌజ్దారీ అభియోగము తేబడును. పోలీసుసర్కిల్ వారు కూడ యీ విషయమును ప్రత్యేకముగా నిగరాని చేయుటకు వ్రాయబడినది"

యీ మురళీలా "నిరోధపత్రిక" చేరినపిమ్మట నిన్నటి రోజున భజనసమాజమువారు తమగృహములో శ్రీసీతారామ కల్యాణోత్సవము నిశ్శబ్దముగా చేయవలసివచ్చెను.

మాకుమటుకు దేవుడులేడా?

ఏమహామహుని దివ్యచారిత్రము భారతదేశమందే కాక భూఖండాంతరములందు కూడా శతకోటి జిహ్వలందు నిలిచియున్నదో యెవని దివ్యనామజపముచే మహాభక్తులు కైవల్యమును పొందిరో అట్టి శ్రీరామచంద్రమూర్తి పండుగ దినము మహమ్మదీయ వీరాగ్రేసరుని యొక్క స్మారక దినము యీ సంవత్సరము ఒక్కసారిగా కలిసివచ్చుట భారతదేశముయొక్క హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యా పరిష్కార దినముగ నెంచబడుటకును, యుభయమతములును సోదరభావముతో మెలంగుటకును, భావిరాజ్యాంగనిర్మాణమునకు వేరుచెక్కులవలెనుండుటకు పరీక్షగా భగవంతునిచే ప్రసాదింపబడినట్లు తోచుచున్నది. అందుకనుకూలముగా నిజాంప్రభుత్వమువారు ఉభయ మతములను సమ్మతించునట్లు ఉత్తర్వులు కటాక్షించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. వారియుత్తర్వులు సమగ్రముగా రాజ్యమందంతటను అచరణయందు పెట్టబడినట్లు వినుచున్నాము. లోగడ ప్రభుత్వమువారు ప్రజల ననుసరించి మొహర్రముపండుగ దినమునందు పెద్దపులి మొదలుగాగల వేషములు వేయు ఆచారము ఒక్కసారిగా నిర్మూలమైనట్లు మనము చూచినాము. అట్టి అచారముతో లగించుటకు ప్రభుత్వమువారు కఠినమైన ఉత్తర్వులను ప్రకటించిరి.

ప్రభుత్వసహాయములేనిదే యెట్టిదురాచారముగూడ దేశమునుండి తొలగించుట చాలా కష్టము. ప్రస్తుతము శ్రీరామచంద్రుని వేడుకదినము నిరభ్యంతరముగా సాగించుటకు ప్రభుత్వమువారు హిందూప్రజలకు సహాయపడి వారి వేడుక తమవేడుకగా తెలిసికొనుట న్యాయము.

నిజాంరాష్ట్రమందలి యితరప్రదేశములందు ఉభయమతస్థులపండుగల [illegible] దినమే [illegible] జరుగుచున్నదని వినుటకు చాలా [illegible] మగా యున్నది. కాని మా గ్రామమందు యీసంవత్సర [illegible] మునకు శ్రీరామనవమి ఆపివేయబడినదను సంగతి తెలియపరచుటకు విస్మయము, సిగ్గు, చింతయు కలుగుచున్నది. మా సమూలమునందు మా ప్రభుత్వపత్రికలు స్పష్టముగా తెలియవచ్చుటలేదు. మా అధికారులెవరు మా తాలూకాప్రజలకు పత్రికలలోని విషయము దండోరా మూలమున గాని, లేక అట్టిపత్రికలను గోడలమీద అంటించిగాని, తెలియపరచియుండలేదు. మా సమీపమందలి మా యధికారులే మా తాలూకాలోని గ్రామములనుండి వచ్చిన ప్రజలకు శ్రీరామనవమిపండుగ జరుపబడకుండునట్లు హుకూం జారీచేసిరను విషయమును బట్టిచూడ సర్కారు ప్రభుత్వపత్రికలను పట్టించుకొనని పాలనమునకు సహాయపడుచున్నదను సంశయము మాకు కలుగుచున్నది. మా అధికారులు వ్యవహరించినమార్గము చూచినచో రాష్ట్రమందంతటను వ్యవహరింపబడుచున్న యెడల నిజాంప్రభుత్వములోని హిందువులకు దేవుడులేడాయని తోచుచున్నది.

నిన్నటిదినము సయ్యదు మామూలుమాదిరిగా "బుల్బుల్ తార" అను "ఆపాక ఖ్యాంకో" వాయిద్యము వారియింటి అవరణములో సుమారు వాయించుకొనుచుండిరి. అంతట కొందరు మహమ్మదీయసోదరపరివారము బయలుదేరి వారిమీదికి వచ్చిరి. ఇక ముద్దుకరప్రయోగము జరిగినది. నిజమునకు యెట్టి తగవులో కాని నిమిత్తము లేనివారు వాయిద్యమును వాయించవద్దని కరము చెప్పుటచే అంతమునందే వారినినుండి యిందుకు భక్తి పరచి తిరిగివెడలివచ్చి కూర్చొనియుండిరి. అయినప్పటికీ పోలీసులువారి మీద కవ్వించుకొనవచ్చు కొందరితో పరచినారు. వారి

తిరుగుప్రచులవచే యెట్టులో బైటపడిరి. అధికారులుగూడ గ్రామములో యెట్టి బందోబస్తులు చేయక యే వారి స్వగ్రామములను యీసమయమందే వదలుట చాలా అనుచితముగా యున్నది. ఇంతకు వేదేవుడు వరమిచ్చినను పూజారి వరమియ్యడను సంగతి పూరక చేయుటాం? ధర్మస్వరూపులగు నిజాంప్రభుత్వమువారు యీ విషయమును గమనించెదరని కోరుచున్నాము.

తిరిగిమరియొకసారి వినవచ్చుచున్నది మా గ్రామస్థులు ఖాల్సాఅధికారులనుండి శ్రీరామనవమి పండుగ జరిపించుటకు గాను తీసుకొనివచ్చిన యుత్తర్వులుకూడ స్థానికాధికారులచే నిరాకరింపబడినట్లు వినుచున్నాము. గ్రామములో నిమహమ్మదీయసోదరులు రణరంగోత్సాహులై యున్నారు వీరి ఆగ్రహావేశములనుండి పోలీసు వారును తోడైనచో యెక్కడిది?

ఇట్లు
ఒక పరిటాల [నాగేస్] హిందువు
ది ౭ఖుర్దాదు సన్ ౧౩౪౪ ఫసలీ

పీర్లపండుగలో హిందువులకు దెబ్బలు

పీర్లపండుగ సందర్భములో హిందూమహమ్మదీయులకు వాగ్వాదములతో జగడము ఆరంభమయి తుదకు కొందరు నష్టమయిరని మహబూబునగరము జిల్లాలోని నారాయణపేట తాలూకాలో మల్కాపల్లినుండి తెలియుచున్నది. నారాయణపేట నివాసియగు ఒకహిందువు దెబ్బలవల్ల మిక్కిలి హీనస్థితిలో యున్నాడనియు రక్షకశాఖవారు క్రమముగా విచారణ సల్పుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

అల్లమ ప్రభు మందిరము

హనుమకొండ

౭-౭-౧౩౪౪.

ఈమందిరముయొక్క మేనేజరుగారు అనేకమైన పట్టణములను తిరిగి ప్రజలనుండి చందాలు వసూలుచేసిరి. కాజీపేట రెంకమరాజుగారు పెలికంటి రామయ్యగారిని నియమించినారు. వీరున్నూ వీరియనుచరులు భాక్తిపరులు; విద్యావంతులు. ఇను పచారికార్యకులు, దాతలు కొన్ని వెలచందాలు ఏర్పాటు చేసుకొని ప్రతిదినము ధూపదీపనైవేద్యములు, భజనలు, ఉత్సవములు, ఇతర సేవలు జరుపుచున్నారు.

హనుమకొండ నిమ్న జాత్యుద్ధరణ ప్రచార సహాయ నిధి

మ రా. శ్రీ మాదిరాజు రామకోటేశ్వరరావు హైకోర్టు వకీలుగారు	౫-౦-౦
,, కోకలసీతారామశర్మగారు	౫-౦-౦
,, ఇనగాల కొంబురెడ్డి గారు	౫-౦-౦
,, అవంచ వెంకటరావు వకీలుగారు	౫-౦-౦
,, పరిచె రంగరావు వకీల్ గారు	౫-౦-౦
,, వుదయరాజా రాజేశ్వరరావు వకీల్ గారు	౫-౦-౦
,, వెంకటకృష్ణయ్య గిర్దావరుగారు	౨-౦-౦
,, దాసరి నర్సయ్య సబు ఓవర్ సీయర్ గారు	౨-౦-౦
,, అక్కరాజు లక్ష్మీకాంతరావుగారు	౫-౦-౦
,, రత్నాకర్ రావు వకీలుగారు	౫-౦-౦
,, ఇమ్మడిశెట్టి వీరమల్లయ్యగారు	౧-౦-౦
,, ఏటూరు వెంకటేశ్వరరావుగారు	౧-౦-౦
,, చేనిరాజరామగారు	౧-౦-౦
,, బి. వెంకటకృష్ణయ్యగారు ప్రి. పబ్లి. డి.	౧-౦-౦
,, ఇమ్మడిశెట్టి వైకుంఠము గారు	౧-౦-౦

వస్తుదానములు

శ్రీయుత దేవలపల్లి రామయ్యగారికుమారుడగు నర్సయ్య పద్మశాలీయులకుమార్గదర్శిగారు ౧౫-౦-౦ పసు నైను రూపాయలవిలువగల ఉయ్యాల పసువ్వల తలుపు అల్లమప్రభుమందిరమునకు చేయించియిచ్చినారు. బ్ర.శ్రీ. నిడదవంగము విశ్వబ్రహ్మగారు ౧౫-౦-౦ పసు నైదురూపాయల విలువగల నౌకహార్మోనియము చేసియిచ్చినారు. మరియు కొంతమంది ధర్మదాతలు నెలచందాలు యిచ్చి యిచ్చట ఆదిమాంధ్రుల పాఠశాలను నడిపించిరి. వీరున్నందులకు వారు కృతజ్ఞతలు చెల్లించవలెను.

ఇట్లు
హనుమకొండ } ప్రెసిడెంటు
౭-౭-౧౩-౪౪ ఫ } మన్నెల కులకట్టు సభ

(రెండవ పేజీ చూడుడు)

హైదరాబాద్ కన్‌స్ట్రక్షన్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, యొక్క నిబంధనలపట్టిక

హైదరాబాద్ కంపెనీల ఆక్టు ౧౩౨౦ ఫసలీ క్రింద రిజిస్టరు కాబడినది,

పెట్టుబడి మూలధనము రూ. ౫,౦౦,౦౦౦

ఒక్కొక్కటి రూ. ౧౦౦ విలువగల ౫,౦౦౦ షేర్లు. (భాగములు, లేకవాటాలు)
షేరుధనము రూ ౧౦౦ లకుగాను, రూ. ౨౦ దరఖాస్తుతోను, రూ. ౧౦ షేరు
మంజూరు కావడముతోడను, మిగత ౭ దఫాలు పది, పదిరూపాయిలువంతునను
నెలరోజులు ముందుగడువుతో, డైరెక్టర్లు కోరినప్పుడు చెల్లించవలయును.

డైరెక్టర్లు

నవాబ్ సెయిఫ్ నవాబ్‌జంగ్‌బహాదర్, ఛేర్‌మన్.
రాజా బహాదర్ రామదేవరావు (వనపర్తి సమస్థాన్).
బన్సీలాల్ గోపీకిషన్ ఎస్క్వైర్
(రావుసాహెబ్ రామదయాల్ ఘస్సీరామ్‌బ్యాంకర్లు)
అబుల్‌హసన్ సయ్యదలీ ఎస్క్వైర్, (వకీలు, హైకోర్టు)
సి. విట్టల్‌రావు ఎస్క్వైర్, [సి. వరదరాజు మొదలియార్]
గులామ్‌మొహిసేన్ ఎస్క్వైర్ [కంట్రాక్టరు]
మీర్ లాయక్ అలీ ఎస్క్వైర్,
బి. యస్. సి. ఆనరు (విక్టో) వగైరా అధికారేతరుల -
ఖాన్‌సాహెబ్ అబ్దుల్‌కరీం బాబూఖాన్ ఎస్క్వైర్

మేనేజింగ్ ఏజంట్లు

మెసర్సు. బాబూఖాన్ అండ్‌సన్సు
ఇంజనీర్-ఇన్-చీఫ్ అండ్‌జనరల్ డైరెక్టర్ ఆఫ్‌వర్క్సు

మిర్‌లెయిక్ అలీ ఎస్క్వైర్,
బి. యస్. సీ. ఆనరు (విక్టోరియా) వగైరా.

బ్యాంకర్లు

దీ సెంట్రల్‌బ్యాంక్ ఆఫ్‌ఇండియా [లిమిటెడ్]

ఆడిటర్లు

మెసర్సు. నటరాజ అయ్యర్ అండుకో., ౧౪౦ ఎ-౪,
ఆక్స్‌ఫర్డ్‌స్ట్రీట్, సికింద్రాబాద్.

లీగల్ అడ్వైజర్లు

అబుల్‌హసన్ సయ్యద్‌అలీ ఎస్క్వైర్, హైకోర్టువకీలు.

రిజిస్టర్డు ఆఫీసులు

మునహిబ్‌జంగ్సు బిల్డింగ్, అబిడ్స్‌రోడ్, హైదరాబాద్-దక్కన్.

మెమోరాండములో కనుపరచబడిన ప్రకారము పనిచేయుటకు కంపెని స్థాపించబడినది. ముఖ్యముగా ప్రభుత్వము డిపార్టుమెంటులలో పెద్దకంట్రాక్టు, డ్రైనేజీ. పిటీయున్ ప్రవ్ మెంటుబోర్డు, రైల్వే, ఎలెక్ట్రిక్ సిటీమెంట్, కామర్సు యిండస్ట్రీయస్ డిపార్టుమెంట్లు. ఎలెక్ట్రిక్‌సిటీవర్క్సు, టెలిఫోను ఏపకేటుచేయుటకు తీసుకొనుట, లోవగుపనుల కంట్రాక్టుచేయుట; యింకను యితరవిధములైన కంపెనీలను యేర్పాటుచేయుట (విచారించుట) యితరవిధములైన ఇన్‌డస్ట్రీస్‌ను అభివృద్ధిచేయుట.

ప్రభుత్వమువారి ఇన్‌జనిరింగ్, కామర్సు డిపార్టుమెంటులోని, చాలాఎక్కువైనపనులుసకాలములో నెరవేర్పుటకు మనదేశములో తగినవారులేనందున గొప్పపనులు, కంట్రాక్టులు గడచినసంవత్సరములలో ఇతరదేశస్థులవారైనవి ప్రభుత్వములోని ప్రజలకు నవీనపద్ధతిలో బంగళాలు కట్టించవలయునను యుద్దేశ్యము ప్రబలినది. కాబట్టివారికి సలీములో ను యీకాలపు నాణాలుగాను (శాస్త్రసమ్మతముగా) బంగళాలు కట్టించు కంట్రాక్టర్లు కావలసివచ్చినది. కంపెనియొక్క వ్యాపారము ప్రాబల్యముచేయుటకు కొన్ని యితరమార్గములున్నవి. ఏవనః—జిల్లాలలో ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు వెలిగించు యేర్పాట్లు; టెలిఫోనుఏర్పాట్లు; పెంకులు; ఇటుకలు తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీలు ఏర్పరచుట; ఇల్లుకట్టుసామానులు విక్రయించుట. దేశముయొక్క క్షేమముకొరకు భాగస్థులకు లాభముచేకూర్చుటకు ప్రభుత్వమువారియొక్కయు, ప్రజలయొక్కయు. పనులను కంట్రాక్టుచేయుట కంపెనియొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ప్రస్తుతముప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యముకూడా స్వదేశీయుల ఉద్యమములను అభివృద్ధిచేయుటయైయున్నది సర్కారులోగూడా గొప్పపనులు రాబోవుసంవత్సరములో ఆమల్లోనికివచ్చుచున్నది కాబట్టి కంపెనిపనిచేయుటకు ఇదిమంచిసమయము.

పన్నెండులక్షల రూపాయలకంట్రాక్టు యిప్పుడు కంపెనీవారు తీసుకొనియున్నారు. పనులను మేథాగా చేయించుటకు జనాబ్ మీర్‌లాయక్‌అలీ బి యస్. సి. (మాంచెస్టర్) గారిని, పబ్లిక్‌వర్క్సు డిపార్టుమెంటునుండి ఏర్పాటు చేయించియున్నారు సంవత్సరమునకు పదిలక్షలరూపాయల కంట్రాక్టుపనులు మదింపు చేయబడియున్నవి. సంవత్సరమునకు డెబ్బదివేలయిదువేల రూపాయలలాభము భాగస్థులకు పంపకమునకు వచ్చునట్లు, అనగా పెట్టుబడిపెట్టినమూలధనముమీద నూటికి పదిహేనువంతున షేరుహోల్డర్సుకు పంపకమునకువచ్చునట్లు అంచనవేయబడియున్నది

కంపెనిని ఆరంభించుటకు చిల్లరఖర్చులు రూ 1000/ లకు ఎక్కువకావు. అది కంపెనియిచ్చుకొనుచున్నది.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్సు అనుమతిలేనిది, షేర్లు మార్పు చేయుట. ఇందువల్ల దేశములోని పెట్టుబడికార్యములాభము.

డైరెక్టర్లసంఖ్య అయిదుకు తగ్గక తొమ్మిదికి మించకయుండును. (అధికారేతరులతోకూడా)

తన పేరుతో నూరుషేర్లు కలిగియున్నయెడల డైరెక్టరు పదవికి లాయఖ్ అగును.

తక్కిన యాదిస్తుకొన్నట్లు మెమోరాండము ఆఫ్ అసోసియేషన్‌లోను, ఆర్టికల్స్ ఆఫ్ అసోసియేషన్‌లోను తెలిసికొనబడునటును, కంపెనిఆఫీసులో కంపెనిపనిచేయు గంటలలో విచారించవచ్చును.

మెమోరాండము, అసోషియేషన్ ఆర్టికల్సు ప్రాస్పెక్టస్‌తోకూడా అచ్చువేయబడియున్నది.

షేర్ల దరఖాస్తు

ప్రాస్పెక్టస్‌లో నమూనుపరచి నమూనామీద షేరకు దరఖాస్తుపెట్టి, కంపెనిఆఫీసువద్దగాని, కంపెనియొక్క బ్యాంకర్లవద్దగాని, దరఖాస్తుసొమ్ముతోగూడ తే24-4-1930 బుధవారములోపల దాఖలుచేసుకొనవలసినది.

షేరు మంజూరుచేసిన ఒకసంవత్సరములోగా షేరు సర్టిఫికేట్ తయారై జారీచేయబడును.

షేరు మంజూరుకానియెడల పూర్తిమొత్తము వాపసు యివ్వబడును. దరఖాస్తుషేర్లకు తక్కువగా షేర్లుమంజూరైనచో, మిగత డిపాజిట్ పైకము మంజూరైన షేర్లకు జమకట్టుకొనబడును.

షేర్లు మంజూరై పైకము చెల్లించనిచో, ముందుచెల్లించిన పైకము కంపెనిలో కలుపుకొనబడును.

దరఖాస్తునమూనాలు, ప్రాస్పెక్టస్ వలు, కంపెనివద్దగాని, కంపెనిబ్యాంకర్లవద్దగాని దొరకును.

హైదరాబాద్ కన్‌స్ట్రక్షన్ కంపెనీ (లిమిటెడ్)

(హైదరాబాద్ కంపెనీల ఆక్టు ౧౩౨౦ ఫసలీక్రింద రిజిస్టరుకాబడినది.)

నెం............

షేర్లకొరకు దరఖాస్తు నమూనా

హైదరాబాద్ కన్‌స్ట్రక్షన్ కంపెని. (లిమిటెడ్.) హైదరాబాద్—దక్కన్.

అయ్యా!

౧౩౪౦ ఫిబ్రవరి ౨౫ వ తేదినాటి మీకంపెని నిబంధనలపట్టికలోను, ఆర్టికల్స్ ఆఫ్ అసోసియేషన్ మెమోరాండములో నుదహరించిన షరతులప్రకారం వాటా ౧ కి రూ. ౧౦౦/— విలువగల.................వాటాలకు ఈదరఖాస్తుఫారముతో ప్రతి వాటాకు రూ. ౨౦/—చొప్పున చెల్లించవలసిన రూ................ఇందుతో పంపుకొనుచున్నాను. పైనుదహరించిన వాటాలమొత్తముగాని, మీరంగీకారమైన అంతకుతక్కువ వాటాలమొత్తముగాని నేను అంగీకరింతును; మంజూరైనతర్వాత ప్రతివాటాకు రూ. ౧౦/—వంతున యివ్వవలసిన మొత్తము చెల్లించుటకును, మిగత వాటాధనము నిబంధనలపట్టికలో సూచించినప్రకారము చెల్లించుటకును, సిద్ధమైయున్నాను. మీకంపెనిలో నా (మా) కొరకుగాను మంజూరైన వాటాలమొత్తముకు నా (మా) పేర రిజిస్టరుచేయుటకు మీకు ఇందుమూలముగా అధికారము నొసంగుచున్నాను.

సంతకము ... ...
పూర్తియైన పేరు ... ...
వృత్తి ... ...
చిరునామా (పత్తా) ... ...
తేది ... ... ౧౩౪ . ఫసలీ ... ...

సూచన:—తక్కువయాదస్తు కంపెనికి క్రొనుచేయబడవలయును. తేది ౨౪-౪-౧౩౪౦ బుధవారంలోపల వాటాదరఖాస్తులన్నియు డబ్బుతోటి దాఖల్ కావలయును.

గోలకొండ పత్రిక
శ్రీయువనామ సం॥ చైత్ర శు॥ ౧౫
గురువారము

గొప్ప పవిత్ర దినము

ఈసారి హిందువుల శ్రీరామనవమి ఉత్సవములును, ముసల్మానులవీర్లపండుగయు ఏకకాలముననే తటస్థించుట తమదురదృష్టమని కొందరు హిందువులును, తమదురదృష్టమని కొందరుముసల్మానులున్ను తలచియుండవచ్చును. కానినిజముగా సమతదృష్టితో చూచి, యిరుతెగలవారును యీసారి మొహర్రం, శ్రీరామనవమి కలసివచ్చినవారమును ఒకఅసాధారణ పవిత్రదినముగ భావించవలయును. ఏలయన యీవారమున యిరుతెగల వారిదృష్టియు భగవంతునివైపు ప్రవర్తించ జేయబడవలెను. అట్టిగొప్పపవిత్రవారమందు స్వల్పబుద్ధి కలహములకు తావీయక, సత్యమును నిల్పుటకై "అసత్యముతోను, న్యాయమును రక్షించుటకై అన్యాయముతోను పోరాటములో" ఆత్మార్పణముచేయుటకుకూడ వెనుదీసియుండని వీరులకును, ధీరోదాత్తుడగు లోకోత్తరమహనీయునకును ప్రీతి కలిగింపజూచుట మాధ్యము.

ఇట్టిపవిత్రదినములు నగరములో నెట్టిప్రమాదము లేకజరిగిపోయినవి. కాని జిల్లాలనుండిమాత్రము హిందువుల దీనవచనములు యిచటికి చేరుచున్నవి. మహబూబు నగరము జిల్లాలో మల్కావల్లి, జాల్నాలోను సంఘర్షణలుజరిగినట్లును,కొందరికి ఆసంఘర్షణలో గాయములైనట్లును వినబడుచున్నవి. జాల్నాలోని హిందువులు పరిస్థితుల యథార్థమునుబట్టి తమకున్యాయమొసగుటకు విచారణజరుపవలసినదిగ రక్షకశాఖామాత్యవర్యునికివిన్నవించుకొని నట్లునుఒకవార్త తెల్పుచున్నది. పరిటాలలో ఉద్రేకము, భయమున్నట్లు ఒక వార్త. ఇవియెంతవరకు నిజములో, యెట్లుతటస్థించెనో, వివిధస్థలముల యందు యెంతవరకు వస్తువులో అధికారులు విచారణచేసి ఆందోళనపడుచున్న వారికి సంతృప్తి నీయవలసియున్నది.

ఒకరాష్ట్రములో భిన్నభిన్న మతముల వారున్నపుడు, ఆమతముల వారికిని బహిరంగోత్సవములనుజరుపుటకు హక్కున్నపుడు ఒకమతమువారికిమాత్రమే, అట్టిహక్కును పొత్తిగా నిరాకరించు పద్ధతిప్రశస్తము కాదని గొప్పన్యాయవేత్తల అభిప్రాయము. ప్రజలలో ఎవరిహక్కులకుగాని భంగము లేనట్లు ప్రభుత్వమువారు న్యాయమును సంరక్షించుటకు ఉభయ మతస్థులు సంతోషముతో అంగీకరించకుండ యుండునంతకాలము యీదేశమునకు అంతః కలహములనుండి మోక్షములేదు.

అతి తుచ్ఛకృత్యము

మొన్న మొన్ననే మదరాసు నగరమునందలి యెన్నికల సమయమున శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారి పక్షమున ప్రచారముచేయవచ్చిన శ్రీమతులు కమలాదేవి, దుర్గాబాయమ్మగారలపై మదరాసు సముద్రతీరమున వడినవిడిగ్రుద్దులు ఆంధ్రతమిళలోకమునేగాక దేశమంతటిని క్రోధోద్దీపితము చేయదగినవి. గ్రుద్దులబాధకు తాళజాలక యేడ్చు నిరపరాధినియగు స్త్రీని నోరుమూసి "చావు" మనుటకంటె పురుషులకు తుచ్ఛతరమింకొకటి యుండజాలదు. ఇతర పక్షములవారు ఓట్లీయదగనివారనియు, కాంగ్రేసు పక్షమునకు ఓట్లిచ్చుటయే దేశ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటయనియు ప్రచారముచేయుటయే యీస్త్రీలఅపరాధముగనున్నది. ఆకుత్సితులు స్వయముగానే యీదుండగమునకు పూనిరో లేక కాంగ్రేసుకు ప్రతికూలమగు యేపక్షముచేతగాని నియుక్తులైరో ఊహించుటకు ఎటుదోచకున్నను, వారు దొంగలవలె సొమ్ములకో ద్రవ్యమునకో ఆశపడి దోచుకొనుటకై వచ్చినవారు కారనియు,కాంగ్రేసుపక్షమునచేరి యితరపక్షములను తక్కువచేయుచు వీరుచేసిన ప్రచారమువలని అవమానమే [redacted] యీదుండగమునకు నిదానమనియు, అనుమానము స్పష్టముగ కలుగును. ఇట్టిదుండగములచే ఆదురాత్ములులేక వారిని ప్రేరేపించిన పక్షమువారుప్రభుత్వమువారికి సహాయముచేసితిమని గర్వించదలచినారా? ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రేసుపై బహిష్కారములను తొలగించి దానిని ప్రజలచే నెన్నుకొనబడుటకు మంచిఅవకాశముల నిచ్చియుండుటయె ఆదురాత్ముల అవివేకమును రుజువుచేయుటకు చాలును. మద్రాసు పౌరులును, ఆస్త్రీలను ప్రచారమునకు వినియోగించుకొనిన పక్షమువారును ఆదుండగీండ్లఆచోకీదీసి వాండ్లనున్యాయమునకొప్పజెప్పిబుద్ధి చెప్పించువరకు తృప్తి పొందకుండుట విధి.

ఈజరిగిన ఘోరము బహిరంగిముగ తిరుగుచు దేశసేవజేయుటకై తిరుగుస్త్రీలు ఆత్మసంరక్షణార్థము తగిన శరీరబలమునుగలిగి, గట్టిసంరక్షణ పరికరములను ధరించితిరుగవలసిన అవసరమును సూచించుచున్నది. తగినంత శరీరబలములేని దుర్గాబాయమ్మగారు దెబ్బలబాధచే యేడ్చుటయు, కమలాదేవిగారు ఆదుర్మార్గులతో బలముగ పెనగులాడుటయు దీనినిదర్శనములు కావా?

వ్యభిచారకుల హత్యలు

ఆత్రాఫ్ బల్దాజిల్లాలో తంబర్ పేటలోని ఒకకుటుంబముతో పుంచాల్ తిమ్మయ్యలనేయుకవుడు కాపురము చేయుచుండెను. అతనిభార్యయగునర్సమ్మ ఉపభర్తయగు రామయ్యతో పొందుసంపాదించుకొని కాలము గడుపుచుండెను. ఈసమాచారముభర్తకు తెలిసి సమయముకవేచి రామయ్యతలపై ఒకలాటీదెబ్బవేసి అతనిని అంతముకావించెను. పోలీసువారు చాలికా ప్రకారము తగుచర్యగైకొనుచున్నారు.

బీదరుజిల్లాలోని జోహీరాబాదుసమీపములోని యిక్డామాల్ లో సంగప్పయనుయువకుడు మహాలక్ష్మియను స్త్రీతో వ్యభిచారసంబంధము కలగజేసికొని వుండెను. కతిక ఝురిగుండె మరియు ఆమ్మెన సంగప్పయుక్కకొవి అగుపఠగాదించి చలాకి తాంతతొంకట్టి వెళ్లిపోయినారు. పోలీసువారు విచారించుచున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

రాకపోకలు

శ్రీ రాజాబహద్దర్ క్రిష్ణమాచారిగారు దహిలీ వెళ్లియుండిరి. వారు హైదరాబాదు విచ్చేసినారు.

హైకోర్టు న్యాయాధిపతులగు నవాబు అఫ్సర్ యార్జంగ్ బహద్దర్ గారు యాత్రముగించుకొని హైదరాబాదుకు తిరిగివచ్చినారు.

హైదరాబాదుదక్కన్ ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజి డాక్టరుగారగు ఆచయాంకర్ గారు జిల్లా సుల్తానాబాదు వెళ్లిరి.

మేజర్ పి. కే. నాయుడుగారు శుక్రవారంతో హైదరాబాదునగరమునకు విచ్చేసియుండిరి. వారుమరల యింగ్లాండునకు వెడలిపోయినారని తెలియుచున్నది.

మిస్టర్ పి. వి. జోసెఫ్ బి. ఏ. ఎల్ ఎల్ బి. గారు దహిలీనుండి తిరిగి హైద్రాబాదు నగరమునకు వచ్చినారని తెలియుచున్నది.

విరాళము

శ్రీయుత దివాన్ బహద్దర్ ఆరవముడ్ అయ్యంగారు బి. ఏ. బి. యల్ గారు తోపుల్ విద్యాసాగరాల కళీదరం విద్యార్థుల సహాయమునకు వెయ్యిరూప్యములు ఒసగినారని తెలియుచున్నది.

ఫుట్ బాల్ పందెము

ఫుట్ బాల్ పందెము వై. యం. సి.ఏ.వారికి మరియు రాయల్ వెస్టుకెంట్ రిజిమెంటు (హైదరాబాదు)వారికి జరిగెను. ఉభయులు చెరిరెండుగోల్సు చేసిరి. అంత్యములోమాత్రము వెస్టుకెంట్ రిజిమెంట్ హైదరాబాదువారలు ఒక పెనాల్టీ చేసి గెల్చిరి.

మారుతి హనుమదుత్సవము

౧౩తేదిగ్గాను ౧౩౪౪ తేది సాయంత్రము మూడుగంటల నుంచి ఆరుగంటలకు రామ్ బాగు సమీపములోని ఆనందగిరియందు మారుతిహనుమదుత్సవము జరుగునని తెలియుచున్నది.

దొంగతనము

ఆత్రాఫ్ బల్దాజిల్లాలో షాహాబాద్ సమీపమున బంకెపల్లీగూడెములో కల్లమ్మవాడను సోమాపేట్ బాలయ్య తన యింటితలుపులను వేసికొని నిద్రపోవుచుండెను. అప్పుడెవరో జొరబడి విలువగలసొమ్ములను నగదును తీసికొనిపోయిరి. ఇది పోలీసుస్టేషనుకు తెలియచేయగా పోలీసులు శోధనచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. పోయినదినాలుగు కాసు లేలు.

యువరాజుగారు

జిల్లాలవార్తలలో బీదరుజిల్లావార్తక్రింద యువరాజుగారిరాకఅను వార్తపడినుంచి హనుమకొండవార్తయని పాఠకులు గ్రహింతురుగాక!

హరిజనులయెడ చేసినపాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము

హరిజనోద్ధరణోద్యమ తత్వము

శ్రీయుత థక్కరుగారి ఉపన్యాసములు

[illegible] మంగళవారము నాడు సాయంకాలము 7-30 గంటలకు హైదరాబాదు ఎం. జి. (కాచీగూడ) స్టేషను రోడ్డుపైనున్న హరిజనవసతిగృహమందు శ్రీయుత ఎ. వి. థక్కర్ గారు హరిజనోద్ధరణమును గురించి ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుత శ్రీధర్ వామన నాయకు బ్యారిస్టరు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీధర నాయకు గారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు హరిజనసేవా సంఘము నభినందించుచు తమకన్న తగినవారు దేశసేవాపరాయణులనేకులుండ తన కీపదవి నొసగుటకు బహుశః విశేషముగ హరిజనులతో [illegible] తాము కొంత సేవచేయుచుండుటయే కారణమైయుండునని చెప్పిరి. థక్కరు బాబాను సభ్యులకు పరిచయము చేయుచు థక్కరుగారు బ్రిటిషు ఇండియా నాయకులలో [illegible] సంస్థానములలోని పరిస్థితులతో [illegible] మన సంస్థానపరిస్థితులను [illegible] యున్నవనియు, వారు 35 సంవత్సరములు [illegible] తమ జీవితమును హిందూ [illegible] బొంబాయి కార్పొరేషను [illegible] సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ [illegible] తమ జీవితమును దేశసేవకై యర్పించిన మహా [illegible] వారు భారతదేశమునందంతటను పర్యటనము [illegible] హరిజనసమస్యను పరిశోధించి వారివిషయమై సంపూర్ణజ్ఞానమును సంపాదించినవారనియు, గాంధీమహాత్ముడు 1932లో సర్వ్యతీశ్వరసంఘమును స్థాపించి యోగ్యులైన హరిజనులు లభించినవారి నందుచేర్చుకొనుమని ప్రకటించినప్పుడు ప్రప్రథమమున యోగ్యులైన హరిజనులను [illegible] సర్వతీశ్వరసంఘమున ప్రవేశపెట్టినవారు థక్కరు బాబాయేయని తెలియజేసిరి. వారు హరిజనోద్ధరణకై చేసిన సేవ అనుపేక్షణీయము. 1932లో మాలవ్యాగారు ఏర్పరచిన సభలో కార్యదర్శిగనుండిరనియు, భారతదేశమంతయు మూడు పర్యాయములు ప్రదక్షిణము చేసిరనియు, గాంధిమహాత్ముని హరిజనయాత్రలో వారు ముఖ్యుడుగనున్నప్పుడు థక్కరుగారు ఆ యాత్రకు [illegible] గనుండిరనియు చెప్పిరి. అట్టి మహనీయుల సందేశమును వినుభాగ్యము కలిగినందుకు సంతసమును వెలిబుచ్చుచు థక్కరుబాబాను తమ ఉపన్యాసమును ప్రారంభించ ప్రార్థించిరి.

థక్కరుగారి ఉపన్యాసము

థక్కరుగారు భారతదేశములోని వివిధ ప్రాంతముల అంటరానివారి హీనమయినపరిస్థితులను తెలియజేయుచు వారి విషయమున అగ్రవర్ణములవారు చేయుచున్న దౌర్జన్యములను, వారి ఉద్ధరణకై జరుగుచున్న ప్రయత్నములను వివరించుచుండెను. ఉపన్యాసములోని ముఖ్యమైనవిషయముల యొక్క సంగ్రహము క్రింద నొసంగబడుచున్నది:-

"అగ్రాసనాధిపా, ప్రియసోదరులారా!

హిందీ గాని ఉర్దూ గాని [illegible] భాషకాకపోవుటచే [illegible] తెలుపుటలో భాషాదోషములను [illegible] మన్నించ మనవి చేయుచున్నాను. ఇదివరకేర్పరచుకొనిన కార్యక్రమానుసారము [illegible] ఉపన్యసించవలసియున్నను అవి [illegible] కారణముచే [illegible] మీకు [illegible] లిగించినక్రిమమునకు క్షమాపణ వేడుకొనుచున్నాను. ఇప్పుడే తెలుపునట్లు [illegible] చెందినవాడను. అది భావనగర్ స్టేటు. నేనా స్టేటువాడనని గౌరవముగా చెప్పుకొనుచున్నాను. కాఠియావారులోనిదొకగొప్పస్టేటు. కాఠియావారులో జను ప్రజాహితకార్యములన్నియు భావనగర స్టేటులోనే ప్రారంభింపబడుచున్నవి.

పర్యటన వివరము

నేనిప్పుడు రెండువేలు పర్యటనము చేసివచ్చుచున్నాను. [illegible], మైసూరు, [illegible], మ్యాంగళూరు, కాలికటు, కొచ్చిన్, [illegible], [illegible] రాజమండ్రి [illegible] భాగములలో వన్యజాతివారిని చూచుటకై వెడలిపోయినాను. అక్కడ [illegible] వారిని చూచి వారికి సంబంధించినవిషయములన్నియు [illegible]. అట్టి వన్యజాతులవారు భారతదేశమంతటను వ్యాపించియున్నారు. గుజరాతులో [illegible] అట్టివారున్నారు. [illegible] ఎంత హీనదశల [illegible] అంతకన్నా [illegible]. అటువంటి వన్యజాతీయులను [illegible] వారిపయి వారు

కలహీనస్థితిలో [illegible] పరిణమించినవి. రెండవ హీనమ హరిజనులపయిగలదు: ఈవిషయమును నేను మహాత్ము నకు నివేదించి, వన్యజాతులపయి ప్రథమహీనము యొక్క ద్వితీయ హీనముగలవారైన హరిజనులకై ప్రస్తుతము పాటుపడవలెనని యున్నానని అంచు తెలిపితిని.

హరిజనోద్ధరణ

ఇక హరిజనసమస్య తీవ్రరూపమును దాల్చిన విషయమును నాకెంత తెలిపెదను. 1932లో హరిజనులకు పరమైనవిధి [illegible] కమ్యూనల్ అవార్డును తమనపఋతిని తెలుపుచు గాంధిమహాత్ముడు [illegible] ప్రాయోపవేశ [illegible] మొదలిడినప్పటినుండి నేను హరిజనసేవలో ప్రవేశించితిని. ఇది యిప్పుడు అఖిల భారతవర్షవ్యాపకమై [illegible] దేశమంతటను [illegible] గా పనులు జరుగుచున్నవి. కాశ్మీరము మొదలుకొని కన్యాకుమారివరకు అన్ని భాగములలోను హరిజనోద్ధరణమునకై హరిజనసేవకసంఘము ఏర్పడినది. దేశమంతటను ప్రాంతీయశాఖలు జిల్లాశాఖలు ఏర్పడినవి. వానిలో ఇరువదియైదు ప్రాంతీయశాఖలకు [illegible] బ్రిటిషుఇండియాలోనివి. సంస్థానములలో కూడ హరిజనోద్ధరణము జరుగుచున్నది. మైసూరు, కాఠియావారు, కచ్చు, రాజపుతానాలోని [illegible] మొదలగు [illegible] రాజ్యములలో పని ప్రారంభింపబడినది. [illegible] రామనారాయణచౌదరిగారు ఎక్కువశ్రద్ధ గొనుచున్నారు.

ఈ కార్యము నెరవేర్చుటకై మొత్తము మీద [illegible] లక్షల రూపాయలు వినియోగము చేయబడినవి. ఎన్నో ప్రాంతములలో [illegible] మొత్తము [illegible]. ఆయా ప్రాంతములవారికై వినియోగింపబడుచున్నది. ఇక్కడి పాఠశాలలు వసతిగృహములు నిర్వహింపబడుచున్నవి. [illegible] విశేషమున్నది. ఈ రాజ్యములోనివివిధజిల్లాలనుండి [illegible] విద్యార్థులుండుట ఒక విశేషము.

దక్షిణదేశములోని హరిజనుల హీనస్థితిని గురించియు, వన్యజాతులయొక్క దాస్యత్వమును గురించియు [illegible] కొన్ని [illegible] నివేదింపదలచితిని. [illegible] సంస్థానము [illegible] చేరువనే యున్న భద్రాచలము సమీపమున [illegible] గలరు. వారితో [illegible] విశేషముగ పని చేయించుకొని [illegible]. అది యుదోక్కటి, ధాన్యము మొదలగుదానిచ్చెదరు. అందువలన వారికేగల యితర అవసరములు [illegible]. వారిభూములన్నియు క్రమముగా ఎక్కువవడ్డీలకు [illegible] గా [illegible] వారికిప్పుడున్నవి కొనిభూములు లేవు. మీ భూములెవరు [illegible] లేవనివారిని నేనడిగితిని. వారు అక్కడి ఎక్కువ వడ్డీల [illegible], సాహుకార్లు మొదలగువారు మొదలగునన్నటిని క్రమముగా స్వాధీనము చేసికొన్నారని మొరపెట్టుకొనిరి. 1931 నాటి జనసంఖ్యను అనుసరించి ఇట్టి వన్యజాతుల సంఖ్య [illegible] కోట్లు, హరిజనుల సంఖ్య [illegible] కోట్లు, మొత్తముమీద 34 కోట్లు హిందూ జనసంఖ్య. హరిజనులు వన్యజాతులు కలిసి [illegible] కోట్లు, ఇదెంతయు విషాదకరమైనది.

తమిళనాడులో రామనాథపురంజిల్లా మధురలో [illegible] జాతిహరిజనులు వ్యవసాయపుపనులుచేయుచున్నారు. అక్కడి హరిజనులు వగలు [illegible]. [illegible] ఒక ఆశ్చర్యము. అక్కడి హరిజనులు [illegible] పెంపులకప్పుకొని [illegible] బంగారునగలు [illegible] పట్టుబట్టలు [illegible] వారికి [illegible] సనాతనులైనవారు [illegible] పంచుకలసందర్భమున [illegible] వారు తెల్లనిగుడ్డలు కట్టుకొనిన మోస్వరు. ఈవిషయములో [illegible] సంవత్సరములలో పెద్ద పోట్లాటలు జరిగినవి. రాజద్రోహముగ [illegible] వింత యున్నది. అక్కడి హరిజనులను [illegible] తో [illegible] చేయుదురు. [illegible] చేసికొనుమని పట్టుపట్టినందుకు ఎన్నో పోట్లాటలు కేసులు జరిగినవి. ఇంకను యిట్టివే అనేకము లున్నవి. [illegible] హరిజనులు మిక్కిలి క్రూరముగ చూడబడుచున్నారు. బానిసత్వము నిషేధింపబడి ఎన్నియో సంవత్సరములయినను అక్కడి భూములలో [illegible] ఇంకా [illegible] వానిలోని [illegible] మొదలయినవానిని తెచ్చే అంత పనిచేయు హరిజనులను కొన్నవారి స్వాధీనము చేయుచున్నారు. హరిజనులు వన్యజాతులవారు [illegible] తెగవారు [illegible] బ్రాహ్మణులున్న తోవలగి [illegible] నుకేక [illegible] సమగా బ్రాహ్మణులు ఇచ్చెదరు.

[illegible] సంస్థానములలో జరిగిన [illegible] సత్యాగ్రహములు కేరళము [illegible] సమస్త ఆలయములను [illegible] హరిజనులకు మాత్రమే చేయుటకు [illegible] లేదు. ఇటులే అన్ని ప్రాంతములలోను దౌర్జన్యములు జరుగుచున్నవి. వీరి అభివృద్ధికై పాటుపడుటకై ఎంతశ్రద్ధతో [illegible] ఆవశ్యకము.

సందేశము

ఇచ్చటి హరిజనుల అభివృద్ధికై పాటుపడుచున్నవారందరిని నేనభినందించుచున్నాను. అన్ని కార్యములకువలెనే ఈ కార్యమును నెరవేర్చుటకును ధనము అవశ్యమే కాని దీనికై ముఖ్యముగా హృదయపరివర్తన మత్యవసరమై యున్నది. ఇదివరకు వారియెడ మనము చేసిన ఘోరపాపములకు ప్రాయశ్చిత్తపడి వారియొక్క విద్య, ఆర్థిక, సాంఘికాభివృద్ధిని కలిగించ పాటుపడుట మనధర్మమై యున్నది. [illegible] మనము [illegible] చేసిన [illegible].

మహాబూబునగరములో [illegible] జరుగనున్న ఆదిహిందూమహాసభలో [illegible] సాధ్యమైనంత సహాయము చేయవలెను. [illegible] డాక్టరు అంబేద్కరు గారు, చిదంబరము [illegible] గొప్పవారు [illegible] యోగ్యులు. ప్రభుత్వము వారికి సహాయము నిచ్చినచో [illegible] మహాబాదా [illegible] ఇంత [illegible] చేసి [illegible] మునకు [illegible] గాంధిగారిదృష్టి [illegible]. ఇట్టి సంస్థలను [illegible] ముఖ్యముగా స్థానికముపై [illegible] ముగించెను."

వారిక్పుడు [illegible] గారు యిక్కడి హరిజనసేవను గురించి వివరించుచు మొత్తముమీద జిల్లాలోగల పాఠశాలలున్నవనియు, అక్కడి ఒక్కొక్క పాఠశాలలో [illegible] విద్యార్థులుగలరు [illegible] బాలురిలో ఒకవిద్యార్థివసతిగృహమును, [illegible] వసతిగృహమును గలవనియు, [illegible] బాలికల వసతిగృహము [illegible] విద్యార్థులు [illegible] వసతిగృహము [illegible] విద్యార్థులున్నారనియు నివేదించిరి. [illegible] పాటుపడుచున్నారు. [illegible] హరిజనులకు ముఖ్యముగా [illegible] ఇతర ప్రాంతములలో నున్నంత [illegible] లేదనియు చెప్పవచ్చునని.

అధ్యక్షులగు శ్రీధరనాయకు గారు తమముగింపు ఉపన్యాసములో థక్కరుబాబాగారి [illegible] తామిదివరకింత [illegible] హరిజనుల [illegible] కోట్లుండునని [illegible] సంఖ్యనింత ఎక్కువగ [illegible] పట్టవలసినవారము [illegible] హైదరాబాదురాజ్యములో హరిజనులు [illegible] లక్షలుగలరు. [illegible] సంస్థలవల్లవారు [illegible] ఎక్కువ [illegible] పొందుచున్నారని చెప్పిరి. [illegible] ప్రజాహితకార్యములకెన్నియో అటంకములు [illegible] ఉపవసతి [illegible] పాఠశాలలను పెట్టదలచినచో [illegible] యున్నను, మేము హరిజనులను [illegible] కొని [illegible] వలెనని చెప్పిముగించిరి.

పండితనరేంద్రజీ థక్కరుబాబాను, అధ్యక్షులను సభాసదులను కృతజ్ఞతావందనములర్పించుచు నేడీయుద్యమమే మహావ్యక్తి చేతులలోనున్నదనియు, పరాత్పరుడు అన్ని విధముల సహాయపడుచున్నారనియు మనమందరము శారీరకముగను, మానసికముగను, ధనమూలకముగను హరిజనసేవచేసి హరిజనోద్ధరణము జరిపితిమనిగర్వపడవలెనని చెప్పిముగించగనే కరతాళధ్వనులతో సభముగిసెను.

అక్కడినుండి థక్కరుగారు [illegible] సికింద్రాబాదులో [illegible] నిరీక్షించుటకై వెడలిరి. వారివెంట నారాయణరెడ్డిగారు, బసవంతరావుగారును ఆదేశానలో వెళ్ళిరి.

సికింద్రాబాదు, 1938

మనము హరిజనులకు గావించిన దౌర్జన్యకృత్యములకు పరితపించవలసియున్నది. ఈ పాపమునుండి విముక్తి చెందుటకు మనము ప్రాయశ్చిత్తమొనరించుకొనవలయును. అణగద్రొక్కబడిన హరిజనులను మనగొప్ప సేవచే [illegible] ప్రార్థించవలయును. మనహృదయములందును [illegible] మనమందిరములందును, దేవాలయములందును, వారికి ప్రవేశస్వాతంత్ర్యము నొసగవలయును. గ్రామములందుగల బావులలో వారికి నీరుతోడుకొను సపత్తి నొసగవలయును. వారియందు విద్యావ్యాప్తి గావించవలయును. ఆర్థికసహాయము గావించవలయును. హిందూమతమునుండి అవమానకరమగు అస్పృశ్యతాకళంకమును రూపుమాపవలయును." అని అఖిలభారత హరిజనసేవాసమితి ప్రధాన కార్యదర్శులగు శ్రీయుత అమృతలాల్ వి. థక్కరుగారు [illegible]

గత సోమవారము నాటి సాయంకాలమున జరిగిన బహిరంగ సభయందు సవర్ణహిందువుల తరఫున పండిత ఆగిపూడి సోమనాథరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సవర్ణ హరిజన ప్రజలు అధిక సంఖ్యగ సభయందు పాల్గొనిరి.

శ్రీ శాస్త్రులుగారు తమయుపన్యాసమున ప్రారంభించుచు తామువిద్యార్థిగానుండు రోజులలో విజయవాడ ప్రజల కవసరమగు శిక్షణనిచ్చినవారలని తెలిపిరి. హిందూ ప్రజలు ఆస్పృశ్యతాకళంకము ఎన్నియోతరములనుండి అనుభవించిరి. హరిజనులపై సవర్ణహిందువులు గావించిన దౌర్జన్యములు, వారిపట్ల చూపిన ఘోరకార్యములు లెక్కకు మించియున్నవనియు, గాంధీమహాత్ముడు ప్రబోధించినట్లు యీ పాపపంకిలమునుండి విముక్తి పొందుటకు సవర్ణులు ప్రాయశ్చిత్తము చేసికొనవలయుననియు, ఇదియెంతత్వరగా గావించుకొనిన అంతయు శ్రేయస్కరమనియు, హరిజనోద్ధరణకార్యము మహాపవిత్రమైనదనియు, అందు హిందువులందరును ఐకమత్యముతో పాల్గొనవలయుననియు, మనయందు వ్యాపించియున్న సవర్ణ హరిజనులను రెండుతెగలను రూపుమాపవలయుననియు, ఇట్టిసమయమున త్వరగా ప్రసాదింపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాననియు, తెలిపిరి. వర్తమాన కాలమందు మనము హరిజనుల కొరకు చేయవలసిన కార్యములను తెలిపిరి. అస్పృశ్యతా ప్రాబల్యమునకు చాలవరకు క్షీణించినదనియు, హరిజనులకు తాము ధర్మశాస్త్ర ప్రమాణములను చూపి వారికి దేవాలయప్రవేశము, అస్పృశ్యతానివారణము మొదలగు విషయములను గురించి తెలిపిరి.

[illegible]

శ్రీ అరిగె రామస్వామిగారి యుపన్యాసము హరిజనుల అభ్యున్నతికొరకు చేయవలసిన కార్యములను గురించి తెలిపిరి. హరిజన సేవా సంఘము వారు ఆంధ్రదేశములో చేయుచున్న కృషిని, హరిజనులకు విద్యావసతులు, వసతిగృహములు, పాఠశాలలు మొదలగునవి ఏర్పాటు చేయవలసిన యావశ్యకతను తెలిపిరి.

హరిజనులకు విద్యాప్రచారమును గావించుటకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు, రాత్రిపాఠశాలలు నెలకొల్పవలయును. వసతిగృహములను నెలకొల్పవలయును. హరిజన విద్యార్థులకు ఉపకారవేతనము లొసగవలయును. నిర్మల జీవనము, మద్యపాననిషేధము మొదలగు విషయములను బోధింపవలయును. వారి ఆరోగ్య, వైద్యసహాయము నొసగుటకు, విద్యాలయములను స్థాపించుటకు ప్రయత్నించవలయును.

హరిజనులు ఆలయప్రవేశకౌకర్యము కలిగింపబడుచున్నప్పుడే ఈయాశయము సఫలమగును. హరిజనోద్యమము సవర్ణహిందువుల సంబంధించినది. వీరియభివృద్ధినాకాంక్షించి పాటుపడువారును, వారికష్టములనివారణకైనను ప్రయత్నించువారు మనలోనుండవలయును. ఈ హరిజనకార్యక్రమము నేటినాటితో ముగియునది కాదు. హరిజనోద్యమము హిందూమతమునందు సమ్మిళితమై రూపుమాపుటకు మనమందరము పాల్గొనవలయును. ఇటీవల నెల్లూరువారు జరిగిన హరిజనమహాసభయందు గావించిన ముఖ్యతీర్మానమునందును, వారిపక్షమున వాక్రుచ్చిన పత్రమునందును నొక్కి చెప్పిరి. హిందువులయందు హృదయపరివర్తన కలిగి వారు నిజముగా హరిజనుల యభ్యుదయాకాంక్షులైనచో తమ మందిరములందును దేవాలయములందును ప్రవేశార్హత నొసగవలయునని తెలుపుకొనిరి. దీనినిమనము అనువర్తింపవలయును. తమిళనాడు నందలి రామనాథపురము జిల్లాయందిప్పుడు హరిజనులయందు అధిక్రమములు చూపబడుచున్నవి. ఈ కష్టముల నొర్వజాలక, క్రైస్తవ సమాజములో ఒక గ్రామమునందలి హరిజనులందరును క్రైస్తవమతమును స్వీకరించిరి. ఇదిమన కెంతో యవమానకరమగు విషయము. హరిజనులకు సరియగు ఆధికార సౌకర్యములు లేకపోవుట చే యిట్టివి సంభవించుచున్నవి. హరిజనుల నభివృద్ధి చేయుటకు గాను అధికద్రవ్యము వ్యయపరుపబడెను. హరిజనుల అభ్యున్నతికొరకు చేయుచున్న కృషిని తెలిపిరి.

తిరుపతి శ్యామరావుగారు ప్రసంగించుచు హరిజనులకు హరిజనసభయందు ఆందరును కలిసి యుండుట చేతనే వేదనివారణ కలుగునని చెప్పిరి. హరిజనులకు ప్రత్యేక స్థానములను నెలకొల్పి హిందువులు సహాయపడవలెనని తెలిపిరి.

శ్రీ అరిగె రామస్వామిగారు ప్రసంగించుచు హరిజనులకు ఆదినుండియు యీ సంఘము సేవచేయుచున్నదని తెలిపిరి.

నిజాం రాష్ట్ర హరిజన సేవాసంఘ అధ్యక్షులగు శ్రీ బి. నారాయణరెడ్డిగారు ప్రసంగించుచు రాష్ట్ర హరిజన సేవాసంఘము గావించుచున్న కృషిని తెలిపిరి. శ్రీ అరిగె రామస్వామిగారు కృతజ్ఞతలను తెలిపిరి.

అధ్యక్షులగు సోమనాథరావుగారు ప్రసంగించుచు పూర్వకాలమున హరిజన అస్పృశ్యత యుండుటచే నేడు వారికి ప్రబోధము కలిగింపవలసిన యవసరమున్నదనియు, ఇప్పుడు వారికి స్వతంత్రత్వ ప్రసాదము చేయుచున్నదని తెలిపిరి. ఈ యుద్యమము విజయమగుటకు సహాయపడవలెనని కోరిరి.

సభానంతరము శ్రీ వెంకటరావుగారు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. నారాయణరెడ్డిగారితో తామేకీభవించుట తెలిపిరి. హరిజనుల కుపయోగపడు యధికమైన ప్రణాళికలు యిటువంటి సభలు జరుగవలెనని తెలిపిరి. రాత్రి ౧౦ గంటలకు సభ సమాప్తమయ్యెను.

ఆగమనము

వీరు గతసోమవారము సాయంకాలము హైదరాబాదునకు విచ్చేసిరి. మంగళవారమునాడు ఉదయము ౯ నుండి ౧౨ గంటలలోపల సుల్తానుబజారులోని బాలికల హిందూ పాఠశాలయు, హరిజనవసతి గృహమును, గోడేకమానుఅలో హరిజనుల పాఠశాలలో, బేగంపేటలోని హరిజనులను దర్శించి తమ సంతసమును వెలిబుచ్చిరి.

సాయంకాలము హయిదరాబాదులోను, సికిందరాబాదులోను యుపన్యాసములు జరిగినవి. నిన్న సాయంకాలము హయిదరాబాదునుండి బయలుదేరివెడలిరి.

సిక్కులలో ఐకమత్యము కుదురుట

లాహోరులో సిక్కులలో రెండుపార్టీలవారికి వివాదములు వచ్చియుండెనుగదా! ఆవివాదములు తీర్పుటకై సర్దారు ఖరూదజంగుగారి గృహమునజరిగినసభలో సమాధానము కుదిరినట్టి కార్యాసంఘము సభ్యులు సిద్ధపరచుచున్నారు. ఇటువంటి కలుగువివాదములను పరిష్కరించుటకు ఒక పరిష్కార సంఘము ఏర్పాటుచేయబడెను. మరియు రెండుపార్టీలకు యిదివరలో ఒకపార్టీ నాయకులు పండితమాలవ్యాగారు పరిష్కారము చేసినట్లు జ్ఞప్తి యుంచియుండిరి.

జాల్నాలో హిందూ ముసల్మానుల సంఘర్షణ

జాల్నాలో మొహర్రం ఉత్సవములసందర్భమున హిందువులకును ముసల్మానులకును సంఘర్షణ జరిగినట్లుగ నొకవార్త తెలుపుచున్నది. హిందువులు తమఆచారము ప్రకారము ఊరేగింపు తీసిరి. ముసల్మానులు యందుకు ఆక్షేపించిరి. హిందువుల ఊరేగింపు ముందుకు పోనీయబడలేదు. అందువల్ల ఇరువురికి సంఘర్షణ జరిగెను. లాఠీదెబ్బలవల్ల కొందరికి గాయములయ్యెను. హిందువులు హైదరాబాదునగరమందలి అధికారులకు జరిగినవిషయమును తంతిద్వారా తెలియజేసిరి. రక్షకభటాధికారులు విచారణఏర్పాటుచేయ ప్రార్థించుచు నొకవిజ్ఞప్తి పంపుకొనిరి.

మొహతెమీం ఆజ్ఞపై తాలూక్దారు మార్పు

మహబూబునగరుజిల్లాలో ఆత్మకూరులో శ్రీరామనవమినాడు గ్రామస్థులు తమఆచారప్రకారము యాత్రజరుపగోరిరి. జిల్లాపోలీసు మొహతెమీంగారు యాత్రకు అనుమతినిచ్చిరట. కానియెవరో కొందరు తాలూక్దారుతో చెప్పగా వారు ఆఖరులో జరగకూడదని యాత్రను నిలిపివేసిరట. ఆచారప్రకారము తమకు యాత్రజరుపవలెనని హిందువులు మొహతెమీంగారికి చెప్పుకొనగా మొహతెమీంగారు తాలూక్దారును మార్చినట్లు తెలియుచున్నది.

నిజాం రాష్ట్రమందు పరిశ్రమలు

౧౩౪౩-౪౪ ఫ. మూడవనివేదిక

౧౯౩౩-౩౪ తో అంతమగు సంవత్సరములో నిజాం రాష్ట్రమందు వర్తకమునకుండిన భూమి మొత్తము యిండియాలో ఆదేశమునకుండిన భూమిలో ౧౦౦౦౦ యెకరములకు ౧౨౪ యెకరములుండెను.

ఇదిమూడవ వేదిక రెండవనివేదికలో వరుసగా నివేదికలు పూర్తియగును. ప్రస్తుత నివేదికలో పంటసాగు చేయబడిన భూమి యొక్క విస్తీర్ణమున్నది. అందులో యెంతఫలితము కావచ్చునది తెలుపబడును.

౧౯౩౩-౩౪ సం. ములో యీ పంటకు క్రిందనున్న భూమి అంచనావేయబడినది. పూర్వ సంవత్సరము మూడవనివేదిక అంచనాప్రకారము ౧౧౦౯౭౭ యెకరములు వరివేయబడియుండెను. ఆలెక్కమీద యీసారి ౧౨౧౬౧౪ యెకరములు అనగా ప్రతి ౧౦౦ యెకరములకు ౧౧౦ యెకరము లనంతున తగ్గినదన్నమాట. ఈసంవత్సరమే రెండవనివేదికతో పోల్చిచూచినచో ౭౭౪౯౦ యెకరములకు ౬౭౯ యెకరములనంతున హెచ్చినది. తాబీలలోయెక్కువసంఖ్యలో కమ్ముటయే దీనికికారణము.

తాబీనేల్యమలకు జరుగుచున్నందువలన యీపారివిస్తీర్ణము యింకను కొన్ని లెక్కలు రాగలవు.

ఫలితము ౪౯౬౬౨౧ టన్నులుండవచ్చునని అంచనా. గతసంవత్సరముచే నిశ్చయకాలమున ౫౯౯౪౮౪ టన్నులుండినట్లు అంచనావేయబడెను. అనగా ౨౪౧౬౩ టన్నులు లేక ౧౦౦ టన్నులకు ౪౨ టన్నుల చొప్పున తగ్గినదన్నమాట.

విస్తీర్ణము హెచ్చుచున్నను పంటఫలితము తక్కువగుటకు పరిస్థితులు అనుకూలముగాలేకపోవుటయే కారణము.

ఒకసారి బర్తరఫు అయిన పట్వారి మరలవచ్చుట

అచ్చంపేట రైతుల కష్టములు

మహబూబునగరము జిల్లాలో అమ్రాబాదు తాలూకా లోచేరిన అచ్చంపేట గ్రామమునుండి అతిదీనమయిన మొఱ యొకటి మాకుచేరినది. అక్కడియిప్పటి అధికారముగల పట్వారియొక్క విధానమువలన రైతులుచెల్లింపవలసిన ముదు ఫలమొత్తము అపరిమితముగ హెచ్చినదనియు, యిందువల్ల రైతులకును గ్రామముల నేవదలి వేరొక ప్రాంతమునకు పోవలసిన పరిస్థితి యేర్పడినదనియు, మొఱపెట్టబడుచున్నది. యీపట్వారిగారి విధానములో "అన్యాయముగ నిరాకరించుట, గావ్రుతాను సున్నరని అన్యాయముగ రిపోర్టుయిచ్చి గల్లాలు రైతులనుండి తీసికొనుట, పేరంబోకుదున్నినవని జమాబందిలో రకములు అంటగట్టి వెనుకనుండి వసూలుచేయుట" — యివి లక్షణములుగ నుండుటవలన — యీమొత్తము లన్నియు యెట్లుచెల్లించవలసినది వారికి దిక్కుతోచకయున్నదట.

ఇపుడు అమ్రాబాద తాలూకా జమాబంది జరుగుచున్నది. యీజమాబందిలో సిరావర్తు వ్రాయించబడినదట; తౌవామరకముల ఖాయంచేయబడియున్నవట, గావ్రుతాండ్లు మున్నవారని గల్లాలజప్తు చేసినారట! యీప్రకారముగ లేనిపోనిదంతయు రిమార్కులంటగట్టుట అన్యాయమని గిర్దావరుగారితోగాని, తహసీల్దారుతోగాని చెప్పుకుందమనిన — పట్వారి వ్రాసినదే గిర్దావరు ఖాయంచేయుటయు, గిర్దావరు వ్రాసినదే తహసీల్దారు ఖాయంచేయుట జరుగుపద్ధతి యున్నంతకాలము లాభములేదనితలచి రైతులు విచారపడుచున్నారు. జమాబందికై వచ్చియున్న తహసీల్దారు వేగేదారువ్రాసిన తరాబుతగ్గిరా పైదస్తుతుచేయునిమిత్తము ఒకగంట నిచ్చెనీ, లోపలికి మరలతిరిగివచ్చుటయే దినంబని, రైతులు వారితో కలిసియధార్థమునంతయు మొఱపెట్టుకొని న్యాయముపొందుటకు అవకాశమిచ్చుటలేదట. కొండనుగోలుమకొంవద్ద జమాబందిజరుగుచున్నప్పుడు వెట్టిచాకిరీకూడ తప్పలేదని మొఱ పెట్టబడినది. కోళ్ళు, మామిళ్ళు, చాకళ్ళు, సమ్మర్లు — వాంపంతులును తిప్పలేదట,

ఇపుడు అన్నానికే చిక్కుపడుచుండెడి అకస్మాత్తుగ తమపైకూలిన క్రొత్తరకములను, అందులో అన్యాయమైనవాటిని యెట్లుతీర్చగలమని వారు మొఱపెట్టుచున్నారు. అప్పుచేసిగ ఖైదువాయివిన, యిదికరవుచే నటువంటిలే తీర్చబడకుండుటచే — హాహాకారము లప్పుడ్పుటకు విరాకరించుచున్నారు. కాబట్టి తమకష్టములు ప్రభుత్వముయొక్క ఉన్నతాధికారులు ఆలోచించి న్యాయము లంగదగినదని అచ్చంపేట రైతులు మొఱ పెట్టియున్నది.

అసలుయిపుడున్న పట్వారిగారు బ్రిటిషిండియా నుండి రాగా వారట. వారిపేరు నరసింహారావు. పూర్వమొకప్పుడువీరికి అమ్రాబాద తాలూకాలో యేదుగ్రామముల పట్వారిగిరిపట్టాయుండెనట. అప్పుడుగూడ వారు యిపుడుచేయుచున్నట్లే కొన్ని అక్రమకృత్యములుచేయగా దువ్వంతాలుక్దారుకు అది తెలిసి విచారణజరిపినపిదప నరసింహారావుగారిని పట్వారిపనినుండి తొలగించుటకు తాలూక్దారుగారికి శిఫారసుచేసిరి. తాలుక్దారుగారు ఆశిఫారసునుమంజూరుచేసిరి. అటుతరువాత తహసీలుమరోమారు, తహశీల్దారుగారు ఆక్షేపించిరి. తరువాత రెండుమూడు యేండ్లుసుఖముగానుండి మరల నరసింహారావుగారు పట్వారిగా నియమింపబడి వారికి అచ్చంపేట, ప్రొలజాల పలుకపల్లి అను గ్రామముల్లు అప్పగించబడెనట.

ఇప్పుడుండు తహసీల్దారుగారు క్రొత్తవారు, వారువచ్చి ఒకసంవత్సరమైనది. వీరు పూర్వపు కాలమునందు తీసివేయబడి మరల ఉద్యోగమియ్యబడు వ్యక్తులకు కారణం అజ్ఞాపించబడినవ పట్వారిమరల వీరికాలములో నియుక్తుడగుట న్యాయమాయని మొఱపెట్టుచున్నది.

రంగధామ నాయకుడుగారు

(పిమ్మట వెంకట శేషయ్యగారు)

సీ॥ ఒకపార్శ్వమునందు సుకవిశారదశ్రేణి
　　　　　　అమరవీణాగాన మాలపింప
　ఒకపార్శ్వమునగానకళా ప్రవీణ శ్రేణి
　　　　　　రమణీయమగు నాట్య రచన జేయ
　గళమున దాలించి గట్టినరత్నంబి
　　　　　　అతిసాధ్వీయయిన సహృదయలోకమున
　తనమట్టుబాయక తారచిత్తైడి బంధు
　　　　　　జనులు శేష్పులవోల సందడింప
గీ॥ ఆహహా! ఆచింత కొండవీట్రూ రాధినాథుం
　డయిన శ్రీరంగధాముండే యనగనొప్పి
　రమ్యగుణధాము తేటారి రంగధామ
　నాయకుండుంగారె మనసభా నాయకుండు.
చం॥ సుధికరమైనభక్తి యెుల
　　　　　సంపుటకాద్యయా మందుజాలువా
　ర, భగవదర్పణంబున వి
　　　　　రాజితపుణ్యుడు, వ్యాకతారిధి
　వధయుంచటేయ చేర్పిన యు
　　　　　దారగుణోజ్జ్వలమూర్తి, వంతతం
　బధివనరాముడా ప చియ

యువరాజుగారి రాక

శ్రీయువరాజుగారు మీర్జా జనరల్ నవాబ్‌హఫ్ఫ్ జాహ్ బహదరుగారు తమ పరివారముతో మొదట తేదీన బయలుదేరి ౩౦ వ తేదీ ఖుర్దాదు గురువారము సగలు విజయముచేసి, నాదేన్ కాకలు లో వున్న "ఆయుశాస్ మహల్" అను భవనములో మకాంచేసిరి.

౩౦ వ ఖుర్దాదు శనివారము ఉదయము ౧౦ గంటలసమయమునందు శ్రీమాన్ నాగపూర్ షకల్లి అచ్చటనున్నదర్గాలలో ఫాతెహాఖ్వాని తిరిగిగారంబలసమయములో తమకు కోనకు చేరిరి.

వాంకిత నిర్మల కీర్తి యూతండే;
గీ॥ అట్టిమహనీయ చరితుండిట్యునవరమున
　శ్రీషష్ట్యబ్దపూర్తి జయంతి! తేయువేళ
　సభకునధ్యక్షుడై యు కార్యసంతతులను
　జరుపుచున్నను మన యదృష్టంబుగాదె

అమీను కంపెనీవారి శ్రేష్ఠమైన మందులు

అమీన్ ఆంటిమలేరియా గోలీలు

ప్లేగు జ్వరమునకును, మలేరియాకును మిక్కిలి శ్రేష్ఠమగు ఈమందువల్ల వేలమందిరోగులు ఆరోగ్యమునుపొందినారు. ఇంతవరకు నూర్లకొలది డాక్టర్లు, వైద్యశిఖామణులు గొప్పకంపెనీలవారు యోగ్యతాపత్రములను, పతకములను ఒసగియున్నారు. హెచ్. ఓ. హెచ్. బొంబాయికంపెనీ వారుబంగారుపతక మొసగియున్నారు. వివివరములను వార్తాపత్రికలలో చూడగలరు. నూరుగోలీలుగలబుడ్డి వెల రు. ౧-౦-౦

అమీన్స ఆంటీపయోరియా డెంటల్ క్రీమ్

పండ్లనుండి నెత్తురు కారుచున్నప్పుడును లేక యేవిధమైన పండ్లనొప్పియున్నను ప్రొద్దునను మరియు రాత్రి నిద్రించుటకు పూర్వమున్ను ఈక్రీమును పండ్లకు బాగాలేపనచేయుడు. నీళ్లతో శుభ్రపరచుడు. ప్రొద్దునవచ్చునుదనుక దీనిలోనిగుణము తెలుసుకొనగలరు. ఒకనెలవాడిన రోగనివారణకాగలదు. ఈమందువండ్లనుగట్టిపరచును. ప్రతిరోజు ఉదయము ఒకసారి వాడుడు. యూరపు మొదలగు పరదేశములనుండివచ్చు డెంటల్ క్రీములకన్న ఇది యెక్కువ ఉపయోగకరమైనదని తెలుసుకొనగలరు. ఒక ప్యాటువెల హాలీ ౦-౪-౦ అణాలు,

ఆంటీ గనోరియా స్పెసిఫిక్

ఇది సుఖవ్యాధులకు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనది. ఇరువది సంవత్సరములనుండియింతవరకు చాలమంది సుఖవ్యాధిగ్రస్తులు ఈమందువాడుటవల్ల ఆరోగ్యవంతులైరి. ఈమందు నుపిచుకారీతో ఉపయోగించవలెను. పూర్తిగావలయుసామానుల పెట్టితోకూడ వెల రు. ౫-౦-౦ లు.

డాక్టర్. పి. జే. బ్రెగాంజా　　　హైదరాబాదు దక్కన్
యం. బి. బి. యస్. బొంబాయి　　　నాంపల్లి గేటిక

కంపెనీ, ఏ. అమీన్ అండుకో; వారికి
హైదరాబాద్-దక్కన్.

అయ్యా,

మీరు ఉచిత నమూనాలుగాపంపిన ఆంటిపయోరియా డెంటల్ క్రీమును, మలేరియామాత్రలును నాకుతృప్తికరముగా కనబడినవి.

సీ.ఆర్. జె. బ్రెగాంజా, యం. బి. బి. యస్. (బొంబాయి)

అమీను కంపెనీ,

బ్రాంచి: ఎక్సల్సియర్ బిల్డింగ్, హైదరాబాదు దక్కన్

ప్రపంచములోనెల్ల స్వతంత్ర్య హిందూరాజ్యము

నేపాలు రాజ్యము

నేపాళము హిమాలయపర్వత దక్షిణపాదమున [illegible] గల స్వతంత్ర్య రాజ్యము. ఈ రాజ్యమునకు ఉత్తరమున టిబెట్టును, పశ్చిమమున అల్మోరా, [illegible], దక్షిణమున గోరఖపురం, దర్భంగా, భాగల్ పురం పూర్ణియా జిల్లాలును, తూర్పున డార్జిలింగు, సిక్కింస్థానములను గలవు. [illegible] హిమాలయమునందలి [illegible] దీనియందను ప్రకృతి శోభ మనస్సుకు ఆహ్లాదము కలిగించుచుండును.

ఈ రాజ్యమునకు ముఖ్యపట్టణము ఖాట్మండూ నగరము సముద్రమునకు [illegible] అడుగుల ఎత్తున నొక సోయగపర్వతప్రదేశమున గలదు. ప్రపంచమునందలి యే రాజధాని యు [illegible] వకరమునందైనను [illegible] లేనివిచిత్రములైన అనేకములు కలవు. [illegible] ఖాట్మండూ నగరము ప్రసిద్ధి సౌందర్యము మేరవేసిన.

ఖాట్మండులో [illegible] మహాత్ముల విద్యాబోధనము చేయబడు సంస్కృత కళాశాలలు. పురాతనవస్తు పరిశోధక సంఘమువారి ప్రత్యేక పరిశీలనకు క్రిందనుంచబడుచున్న ఉత్తమగ్రంథాలయము [illegible]. దానిలో [illegible] లభ్యపడజాలని అపూర్వగ్రంథములు పెక్కులున్నవి.

దేవతా దేశము

నేపాళము అసంఖ్యాక దేవాలయములు గలరాజ్యము. [illegible] వివిధ [illegible] సిద్ధాంతములకు, విశ్వాసములకు చిహ్నములైన యీ దేవాలయములు తమసౌందర్య, గౌరవ, గాంభీర్యములచే [illegible]. తొలిసారి నేపాళమును దర్శించినపుడు ఇది మానవభూమి కాదనియు, దేవతాలోకమనియు ప్రతిపించక తప్పదు. [illegible] దేవళములకేగి, [illegible] మనోహర సుందరదేవ [illegible] దర్శించినపుడు [illegible] దేవాలయ [illegible] దేవాలయ [illegible] ఖాళీస్థలములలో వివిధదేవతల [illegible] కలవు. [illegible]

పశుపతి నాథుడు

నేపాలరాజ్యమున పశుపతినాథ దేవళము పవిత్రతమమైనది. [illegible] దేవాలయమునకు [illegible] [illegible] పశుపతినాథుడు నేపాలుకు [illegible] చేయబడుచున్నది. పశుపతినాథుని [illegible] నేపాళీయుల [illegible] నేపాళీయులు [illegible] పశుపతినాథక్షేత్రమున మరణించినచో [illegible] మరణకాలము సమీపించినపుడు ఈ క్షేత్రమునకు వచ్చి యిచట మరణింతురు. [illegible] దనిర్మింపబడియున్నవి. పశుపతినాథదేవాలయము ఖాట్మండూ నగరమునకు రెండుమైళ్ళ దూరములో భాగ్మతీ నదీతీరమున నున్నది. ఈ దేవాలయము చాలా ప్రాచీనమైనదనియు, మహోన్నతమైన ఖాట్మండూనగరము పాలించిన సూర్యవంశ [illegible] పశుపతిదేవుడు దీనిని నిర్మించెననియు చెప్పబడుచున్నది. జగద్గురువగు ఆదిశంకరాచార్యుడు తన [illegible] నేపాలరాజ్యమున [illegible] దేవళము [illegible] ప్రసిద్ధి [illegible] చెప్పబడుచున్నది. పశుపతినాథదేవాలయము చుట్టును వివిధమతములకు చెందిన దేవతాలయములు [illegible] కలవు. ఈ దేవాలయ ద్వారములు వెండిరేకులతో [illegible] బడియున్నవి. ఆలయపు లోభాగమున బంగారు [illegible] గలవు.

రహస్యదేవాలయము

నేపాలరాజ్యమున గుహ్యేశ్వరీ దేవాలయమను నొక రహస్యదేవాలయము గలదు. యీ దేవాలయమువంటి దేవాలయము భారతదేశమున [illegible] గుహ్యేశ్వరీ దేవాలయమునకు నలువైపులను బంగారు పాముల చుట్టుచుట్టుకొని [illegible] దేవాలయము [illegible]. హిందూ తంత్రశాస్త్రమున పాముచుట్టలు [illegible]. హిందూ మతమునగూడ అనేక దేవతా [illegible] సర్వములు మూలాధారములై యున్నవి. గుహ్యేశ్వరీదేవతను గురించి అనేక [illegible] గలవు. [illegible] గుహ్యేశ్వరి తామరతూటిలో జలరూపమున [illegible] తెలియుచున్నది. మహాశ్రీబుద్ధుడు [illegible] నేపాలమును సృష్టించినపుడు [illegible]. [illegible] నలువైపులనుండియు జలము పొంగులెత్తుచున్నట్లు [illegible] క్రిందిభాగముతో సంబంధించినట్లు "యోని" రూపమున నొక దేవాలయమును నిర్మించెను.

నేటికిని ఇచట జలము [illegible] లోనుండి పొంగెత్తినట్లు పైకి [illegible] కనుపించగలియున్నది. హిందువులు కూడా యీ గుహ్యేశ్వరిని [illegible] పూజించుచున్నారు. పార్వతీదేవి [illegible] దేహము [illegible] ఖండించిపంపగా [illegible] నేపాలములో [illegible].

మన్నారు. [illegible] వ్రాసిన యీ దేవాలయము [illegible].

"యీ దేవాలయము [illegible] కందిలించే [illegible] సుందర [illegible] కలవు. [illegible] గోపురము [illegible].

"యీ దేవాలయము [illegible] దేవతామూర్తిగా [illegible] సింహాద్రి [illegible] దేవాలయసౌందర్యము [illegible] పర్వతములు, మైదానములు. [illegible] మనోహరము [illegible] దర్శనీయమును గా చేయుచున్నది"

మనుష్యులకు మించిన దేవుళ్ళు

నేపాలు రాజ్యమునకేగినవారు గోసైన్ థాన్, ముక్తినాథక్షేత్రములు దర్శింపకుండ నుండజాలరు. గోసైన్ థాన్ ఖాట్మండూనగరమునకు కుమారముగా హిమాలయపర్వతములలోనున్నది. ఇచట నొక కొలను, దానిలో నొక విగ్రహము గలవు. ఈ బండలోనే ఆదినారాయణుడు శేషశయ్యపైపవళించియున్నాడని ప్రజలనమ్మకము. ఈ కోలను [illegible] మున్నొకనాడు సదాశివుడు [illegible] హిమాలయమునకు [illegible] తన త్రిశూలముతో [illegible] జేసెననియు, అమూడురంధ్రములనుండియు [illegible] ప్రవాహము [illegible] అని చెప్పెదరు. అందువలననే ఈ క్షేత్రసమీపమునగల నదికి త్రిశూలగండకియని పేరువచ్చియుండెనందురు.

ముక్తినాథము [illegible] హిందూ [illegible]. ముక్తినాథక్షేత్రము దర్శించువారి పాపములుమించి ముక్తి లభ్యమగునని వారి [illegible]. ఈ క్షేత్రము [illegible] సమీపమునందున్నది.

అందువలననే నేపాళదేశము [illegible] దేవాలయములనియు, మనుష్యులెందరో దేవతలందరని యు చెప్పుమాట యథార్థమేయగుచున్నది.

—ప్రజామిత్ర

గోలకొండపత్రికా ప్రచురములు

ఉచ్ఛల విషాదనాటకము	0-12-0
కృష్ణార్జున సంవాదము	0-8-0
సంఘోద్ధరణ	0-8-0
కర్నూలురాజ వంశావళి	0-4-0
కృష్ణాలహరి	0-1-0
సుధాలహరి	0-2-0
బమ్మెరపోతనామాత్యవిజయము (హరికథ)	0-1-6
రఘునాథ	0-1-0
చాదమయారు	0-?-0
పంచముల చరిత్ర	0-3-0
హాలీకల్దారు జంత్రి	0-3-0
కార్డు కుబాలియ్యతులు 100 కి	2-0-0
ప్రాంసరీనోట్లు ,,	2-0-0

నోటు:—హిందువులపండుగల ప్రతులు ఖర్చైపోయినవి.

REG. No. N. 45

Reg. No. M. 2185

STAMP

Printed and published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad Editor K. Balakrishna Reddy

గొల్లెపల్లి, మునుపటిరోజు సాయంత్రము ఫ. ౧౧—౧౨ వే ళ సమయమందు పటేలుగారి యింటియొక్క పైస్థలము పెద్దబం డిపోతూమున్న కొనిపోయి పీరీలముందట సాలావలో వేసి ద హింపచేసిరి. పాపమాతని బండిపట్టు తెచ్చిరనవి. ప్రద యముననే అతని కుర్చ్యాలొఖ్యో అని మొత్తుకొనుచుపోయి మంత రంబాని, నైజాం పోలీసు ఆన గాంగారవద్ద తనకుపగగాయు న్న మరొక పురిసిల్లి రామలింగము సాహెబ్ కృపై అనుమాన ము తెప్పి పొత్యముయిచ్చెదనని పైమంతఖాను సాహెబ్ గారికి ద రఖాస్తుపెట్టుకొని చ ౨—౩ రోజు తీసుకవచ్చెను. కొనిసా క్ష్యమునకు దానంయున చేయుకృషియెల్ల వృథాయయి విఫల మనోరథుడాయను. పైమంతఖాను సాహెబ్ గారు తుంటరీలను ప ట్టుకొనుటకు బహుప్రయత్నము చేసిరి కొనియెంతమాత్రము పాదాలంట లేనందున తిరిగి చ ౧—౨ తేదిన ముస్తఖీను సా హెబ్ గతసం॥ కూడ యిటేకోవటి యింటిముందట యిదేవిధ ముజర్గెను.

మొగుళ్ల చెరువు మరామతు

(ఒకవిలేఖరి)

పస్నూల గ్రామమున గోవకాపులు మేలెడుకాలము లోఒక్కడ వారొక చెరువును మొగుళ్ల చెరువనుచు పేరుపెట్టిం చిరి. గోవకాపులుపోగా కొంతకాలమునకు అచెరువుమా తుఖుండిమున్నై పాడుపడిపోయెనట. దానిని బాగుచేయుట కైగ్రామ కరణములు నిజాంప్రభుత్వమువారిని ౨౩ యేం డ్లనుండి వేడగా వేలరూపాయలు ఖర్చుపెట్టి అచెరువిపుడు బాగుచేయించ బడినదట. దీనివల్లపస్నూల, కోడెను, ఖానా పురము, చెన్నపురావుపల్లి—యీ గ్రామముల భూములకునీటి పారుదల సౌకర్యము ఉద్ధరింపబడినది.

జాల్నాలో లాఠీప్రయోగము

జాల్నాలో మొహర్రంసందర్భమున జరిగిన హిందూ మసల్మానుల సంఘర్షణమొక్క వివరములుకొన్ని బయలెటిన పత్రికకు తెలియుచున్నవి.

మార్వాడీలు శ్రీరామనవమివాడు ఊరేగింపుతీసిరి. పో లీసువారు అటంకపరచిరి. ఉత్సవముతీసినవారు తమకుఅట్లు ఉత్సవముచేయుట చిరకాలమునుండి వచ్చుచున్న ఆచారమని రి. పోలీసువారు లాఠీప్రయోగించిరి. ఆకేసులకు గాయము లయ్యెను. అప్పటినుండి హిందువులందరు నాలుగురోజులు హ ర్తాల్ చేసి పోలీసులచర్యయెడ తమనిరసనను దెల్పిరి వారిలో పలువురు హైదరాబాదులో అధికారులకు మొరపెట్టుకొని న్యాయముపొందుటకై వచ్చిరారు.

జాగీరులలో మాఫి

నవాబ్ మీర్ హుంజాఖాన్ సా॥ జాగీర్దార్ గారు త మజాగీరులగు మొయిన్యాపురము జాగీరులో పంటలుపోయి నందున మ. ఘ. వ. నిజాముప్రభువుగారి ఫర్మానాప్రకా రము ౧౩౪౪ ఫసలీలో రూపాయికొకటింటికి రెండణాల చొ ప్పున మాఫీచేయించినారు.

హత్యలు! హత్యలు!

పర్భనిజిల్లాలో సేలూ భోరీకివారు ఖోర్గాపూరం నివాసి యగు సోగంధీలసేస్త్రీ రాత్రి మత్తులో పట్టెమంచముపై నూ న్నప్పుడు, నాదెళ్ళాలనువాడు తుపాకీతో ఒక్కెత్తిని కా ల్చెను. ఆమెచనిపోయినది. రక్షకశాఖవారు జాబితా కార్యా యి చేయుచున్నారు.

పర్భనిజిల్లా నివాసియగు మందరఖాయి తనస్వంతగృ హమందు రాత్రిభోజనానంతరము పడుకొని నిద్రపోవుచుండ ఎవరో దుర్మార్గుడు ఆమెకల తెగనరికిపోయి ఆచని తెలిసిరక్ష కశాఖవారు అతనికై వెదకుచున్నారు.

బాంసేతుజిల్లాలో మహ్తెడుసమీపములోని కోతా ళా పట్వారియగు యశ్వంతరావుచేనువద్ద పఖారాం అను గొల్లయొద్దవాడుండెను. వానిఎవరో చంపిరని రక్షకశాఖ వారికితెలిసి హంతకుని వెదకుచున్నారు.

నేమిలికొండ

(స్వకీయవిలేఖరి)

౯—౩—౪౪

ఆత్మహత్య విచారణ

౩౧—౫—౪౪ ఫ. తేదిన బావిలోపడి మరణించిన యశోబసిద్ధమను ౧౮ సంవత్సరముల యువతినిమయముతో పోలీసు విచారణతో తల్లి, బుద్దిగరప్రుటకు పెంపుతుంటాదినికోరినట్లు, వారుగద్దించినట్లు అంతమాత్రమునకే బావిలోపడినట్లు తేల గా పోస్టుమార్టమును గ్రాలు పోస్ట్రిటాలువర్తు శవమును పంపిరి.

ఆత్మహత్య

సేముల వెంకటరెడ్డియను సుమారు ౨౫ సంవత్సర ముల యువకుడు క్షయవ్యాధితో పై తీవములపై యాసవదలి బాధకు తాళజాలక చేదబావిపై అష్టెదూలమునకు దుమాలు తో నుర్లోనికిపోగా దుమాలు తెగి బావిలోపడిమరణించెను.

చిరుతపులి

౯—౩—౪౪ తేది పగలు సుమారు ౧౦ గంటలకు గ్రామ మునకుంటియున్న కొండకు మేతకై పశువులుపోగా చిరుతపు లి యొకఆవుపై గాయపరచగా కొద్దిసుహూర్తములో హాద్లు ముపడి ఆవుచెరుమరణించినది. చిరుతపులివలని భయముతో ప్రజ లు జంకుచున్నారు.

మొహర్రం

పీర్లపండుగ నేడు యేమాత్రము కల్లోలములు జరుగ కుండ ముగిసినది.

స్థానిక వార్తలు

రైలుప్రమాదము

బొల్లారంసమీపములో ఒకకుట్టుపనివాడు (దర్జీ) బాగ బండి (రైలు)క్రిందపడినవెంటనే మరణించినాడు

రాకపోకలు

౧౩ ఖుర్దాదు ౧౩౪౪ సా॥ హైదరాబాదు దక్కను.

ప్రథానామాత్యులగు మహారాజా కృష్ణప్రసాదుగారు శుక్రవారంరోజు బెంగుళూరుపోకలరని తెలియుచున్నది.

నవాబ్ సర్ సాలార్ జంగ్ బహద్దరుగారు ఉదకమం డలమునకుపోకలరని తెలియుచున్నది.

ఉద్యోగ విషయములు

పూర్వప్రకొత్వాల్ గారుండి ప్రస్తుతము సరఫ్ఖాస్ ము బారక్ స్పెషల్ ఆఫీసర్ అగు శ్రీయుత రాజాబహదర్ వెంకట్ రామారెడ్డిగారికి ఉపకారవేతనము ౫౦౦రూప్యములు యిచ్చు టకుగాను మ.ఘ.వ. నిజాంప్రభువుగారు మంజూరు దయచేసి నారు.

హైదరాబాదు

బజారు దరలు

(కోడారపు లక్ష్మీనరసయ్య ఉస్మాన్ గంజ)

౨౨—౪—౧౯౩౫

		పల్లాంకి	రు. అ.
గోధుమలు శెలాల్కు మొదలు		,,	13_0_0
	వరకు	,,	13_8_0
బియ్యము దొడ్డువి	మొదలు	,,	14_0_0
	వరకు	,,	14_8_0
,, వానకరాంలు క్రొత్తవి	మొదలు	,,	17_8_0
	వరకు	,,	17_0_0
,, డిటో పాతవి	మొదలు	,,	19_0_0
,, కిచిడిసాంబాపులు క్రొత్తవి		,,	15_8_0
,, రామసాగరాలు క్రొత్తవి		,,	13_12_0
,, పిహోడీలు	మొదలు	,,	14_0_0
కందులు	పెద్దవి	,,	9_8_0
కందిపప్పు	పెద్దవి	,,	13_12_0
పచ్చ పెసలు		,,	9_0_0
పెసరపప్పు		,,	15_0_0
తెల్ల పెసలు		,,	8_0_0
మినుములు		,,	8_14_0
మినప పప్పు		,,	14_8_0
ఉలవలు		,,	6_8_0
జొన్నలు		,,	9_12_0
శిరిసెనగలు		,,	12_8_0
సెనగలు		,,	10_12_0
సెనగపప్పు		,,	13_12_0
ఉప్పు		,,	17_0_0
కప్పడం		,,	4_8_0
వత్తిగింజలు		,,	6_0_0
అలచందలు		,,	11_4_0
అనుములు		,,	7_8_0
బటాణీలు	మొదలు	,,	9_0_0
బెల్లము		,,	16_6_0
ఎఱ్ఱచక్కెర		,,	19_0_0
తెల్లచక్కెర		,,	13_0_0
పట్దాను చక్కెర	దొడ్డువి	,,	18_4_0
వేరుసెనగగింజలు చిన్నవి		,,	15_8_0
పసుపు		,,	16_0_0
మిరపకాయలు	మొదలు	,,	25_0_0
	వరకు	,,	36_0_0
చింతపండు	మొదలు	,,	14_0_0
క్రొత్తది	వరకు	,,	14_8_0
మెంతులు మంచివి ౧౬ శేర్లకు			3_0_0
అల్లం	౧౨ శేర్లకు మొదలు		1_12_0
వేరుసెనగనూనె	౧౨ ,,		4_8_0
నెయ్యి	౪౦ ,,		50_0_0
తెల్లగడ్డలు	౧౨ ,, మొదలు		1_4_0
ఎఱ్ఱగడ్డలు	పల్లా ౧కి మొదలు		8_12_0

యువజనాంధ్ర సంఘం హైద్రాబాదు

సెలవు

కథకులు - ప్రబుద్ధాంధ్ర సంపాదకులు

శ్రీ

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారి

'వాఙ్మయగోష్ఠి'

౨౩ ఏప్రిలు మంగళవారం సాయంత్రం

౬ - ౩౦ గంటల నుండి

శ్రీకృష్ణ దేవరాయాంధ్ర భాషానిలయంలో

జరుగును

శ్రీయుత సి. ఎచ్. లూక్ బి. ఏ. గారు

అధ్యక్షత వహింతురు

అందరు దయచేయ ప్రార్థితులు

బి. ఎస్. సెట్టి

కార్యదర్శి కౌన్సిల్

Y. M. A. A.

రజతోత్సవము

హైద్రాబాద్ అప్కారీ మహకమాంగాను జరిగిన ప్రభువు రజతోత్సవముకొరకు చందా వసూలుచేయు నుద్దేశ్యముతో ఒకసభ ఏర్పాటుగావించినారు. ఇందులో చాలావరకు ముస్తాజర్లు, అప్కారివాండ్లు ఉండిరి. వీరినుండి చందావసూలుచేయబడునని తెలియుచున్నది.

నిజాంరాష్ట్రమందు ధరలు

౧౩౪౪ ఫసలీ - అర్ధిబెహిష్తు మొదటి పక్షములో నిజాం రాష్ట్రమందు నగరములోను, వివిధ జిల్లాలలోను ధాన్యాదులధర లెట్లుండెనో క్రింది పట్టికవలన తెలియనగును. హాలీ రూపాయి ౧ కి ఎన్ని శేర్లు, చటాకులు ఉండెనో తెలుపబడినవి.

జిల్లాలు	మొదటిరకపు బియ్యము	మొదటిరకపు పప్పు	రెండవరకపు పప్పు	గోధుమలు	జొన్నలు	సజ్జలు	రాగులు	మొక్కజొన్నలు	ఉలవలు	ఉప్పు
హైద్రాబాదు నగరము	8_ 8	......	...	8_ 0	9_ 8	11_ 8	...	...	11_ 0	9_ 0
వరంగల్లు	8_ 1	16_ 4	18_ 8	7_ 1	13_ 0	12_ 5	...	13_ 0	8_ 10	9_ 3
కరీంనగరు	8_ 7	15_ 7	17_ 4	8_ 1	13_ 2	......	...	11_ 5	10_ 8	9_ 5
ఆదిలాబాదు	8_ 6	15_ 2	17_ 5	9_ 2	14_ 3	......	...	11_ 6	10_ 10	8_ 8
మెదకు	7_ 3	16_ 0	17_ 11	9_ 11	11_ 8	11_ 0	16_ 0	9_ 0	10_ 4	8_11
నిజామాబాదు	8_ 11	15_ 3	16_ 9	10_ 8	12_ 6	......	......	13_ 0	11_ 4	9_ 0
మహబూబునగరు	7_ 4	16_ 6	18_ 0	6_ 7	11_ 7	11_ 6	16_ 4	...	8_ 13	8_ 0
నల్గొండ	7_ 9	14_ 13	16_ 1	6_ 11	11_ 15	11_ 5	...	11_ [illegible]	7_ 8	9_ 8
ఔరంగాబాదు	7_ 7	......	...	12_ 9	15_ 6	11_ 5	11 0	16_ [illegible]	13_ 14	9_ 7
బీడు	5_ 10	......	20_ 0	10_ 8	15_ 13	13_ 15	...	...	13_ 13	8_10
నాందేడు	7_ 0	14_ 8	16_ 8	11_ 8	13_ 9	10_ 0	...	...	12_ 7	9_ 7
పర్భణి	7_ 5	......	18_ 11	11_ 5	15_ 7	10_ 11	...	...	13_ 5	9 15
గుల్బర్గా	6_ 1	14_ 8	14_ 0	7_ 15	13_ 9	12_ 14	12_ 0	...	8_ 15	8_ 7
ఉస్మానాబాదు	7_ 4	......	......	11_ 14	13_ 5	10_ 8	...	...	11_ 5	9_ 0
రాయచూరు	6_ 1	13_ 3	14_ 13	7_ 2	16_ 9	10_ 0	...	...	7_ 5	8_ 6
బీదరు	6_ 0	......	12_ 0	21_ 8	21_ 4	13_ 13	...	...	11_ 13	9 3

నిజాంరాష్ట్ర ఆదిహిందూ ప్రథమమహాసభ కందూరు

మొదటిదినము

యువసంవత్సర చైత్రశు౧౫ [౧౩౪౮ఖుర్దాదు ౧౭ ఏప్రిలు] నాడు రాత్రి ౯ గంటలవేళ ఈమహాసభ మహాబూబునగరముజిల్లాలోని కందూరులో, ఆహ్వానసంఘము వారిచేత ప్రత్యేకముగా మనోహరమగు నైసర్గిక దృశ్యముగల ప్రదేశమున నిర్మింపబడిన పచ్చనియాకుల పందిరిక్రింద పెట్రమాక్సు దీపముల కాంతులమధ్య సమావేశమయ్యెను.

ఆరంభమున జీవరక్షాప్రచారకమండలి(హైద్రాబాదు) వారి భజనపార్టీవారు (గ్రామమున మనోహరములగు గీతములతో ప్రచారముసల్పి వచ్చినతరువాత) ప్రార్థనాగీతములపాడిరి. తరువాత విఖ్యాతపండితవర్యులును, సంఘసంస్కారపరాయణులును ఆదిహిందూసోదరులకు పరమమిత్రులునగు శ్రీ దివ్వాడి సోమనాధరావుగారు ప్రార్థనముసల్పిరి. పిమ్మట ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు హకీంకాయిరెడ్డిగారు మహాసభకు దయచేసినవారికి స్వాగతవచనములజెప్పిరి. అటుపైన శ్రీయుత యం. నారాయణరావు(హైకోర్టువకీలు,మహాబూబునగరము) గారి యుపపాదనము, శ్రీయుతులు మల్లేశరావు, శేషగిరిరావుగార్ల ఆమోదముపై జరిగినమీదట శ్రీయుత అరిగె రామస్వామిగారు అధ్యక్షపీఠమునలంకరించి పుష్పహారములతో గౌరవింపబడిరి. అధ్యక్షోపన్యాసము గంభీరముగా జరుపబడినప్పుడు వందలకొలదిగానుండిన సభ్యులు ప్రశాంతముగావినుచు, మధ్యమధ్య తమసంతోషమును కరతాళధ్వనుల మూలమున ప్రకటించుచుండిరి.

సందేశములు

౧. అఖిలభారత హరిజనసేవాసంఘ కార్యదర్శియగు ఏ. వి. థక్కరు ౨. హైద్రాబాదు హరిజనసేవా సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత రావి నారాయణరెడ్డి ౩. బాలకృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్ ౪. బి. ఎస్. వెంకటరావు ౫. పులిజాల వెంకటరంగారావు ౬. బి. రామకృష్ణారావు బి. ఏ. ఎల్ ఎల్ బి; గారి సందేశములుచదువబడెను. రాత్రి ౧౧గంటలకు సభ ముగిసినది.

రెండవదినము: ఉదయము౮గంటలనుండి,

తీర్మానములు

(౧)

మహాఘనతవహించిన శ్రీనిజాముప్రభువునకును, ప్రభుత్వమునకును ఈమహాసభవారు అచంచలమగు రాజభక్తిని ప్రకటించుచున్నారు. (అధ్యక్షపీఠమునుండి)

(౨)

ఈక్రిందిమహాశయుల అకాలమరణమువలన ఆదిహిందూజాతికి కలిగినవష్టమునకు ఈమహాసభవారు తమదుఃఖమును ప్రకటించుచున్నారు.

౧. పండిత కేశవరావుగారు ౨. వరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారు ౩. బాలారాముగారు ౪. హకీం గజపతిరంగారావుగారు [అధ్యక్షపీఠమునుండి]

(౩)

ఆదిహిందూజాతియొక్క ఉద్ధరణమునకై ఈక్రిందిసత్కర్యములు అవసరమని యీమహాసభవారు అభిప్రాయపడుచు ప్రభుత్వమువారిని తగినయేర్పాటులు చేయుటకై ప్రార్థించుచున్నారు.

(అ) నిర్బంధ ప్రారంభవిద్య
(ఆ) ప్రభుత్వోద్యోగములందు ఎక్కువ అవకాశములు కల్పించుట
(ఇ) ఈజాతివారికై వివిధవృత్తులను కల్పించుటకై పరిశ్రమశాఖను ప్రత్యేకముగా ఏర్పరచుట.
(ఈ) ఆదిహిందువులకొరకు అవసరమున్న చోటులందు ప్రత్యేకముగా పాఠశాలల నేర్పాటుచేయుట.
(ఉ) సహకారసంఘములను స్థాపింపజేయుట.

౧. శ్రీయుత యం. నారాయణరావుగారు
౨. ,, హకీం కాయిరెడ్డిగారు
౩. ,, సోమనాధరావుగారు
౪. బి. ఎస్. వేంకటరావుగారు

(౪)

ఆదిహిందూజాతియందలి వివిధశాఖలలో గల మనస్పర్థలను, భేదభావములను ఈమహాసభవారు ఖండించుచు, అందరును ఐకమత్యముతో మెలగవలయునని ప్రార్థించుచున్నారు.

౧. శ్రీయుత శేషగిరిరావుగారు
౨. ,, మల్లేశరావుగారు

(౫)

ఆదిహిందూజాతిలో వ్యాపించియున్న ఈక్రింది దురాచారములను ఈమహాసభవారు నిరసించుచు, వీనిని తక్షణమే తొలగించుకొనవలెనని స్వజాతీయులను హెచ్చరించుచున్నారు.

౧. మద్యపానము
౨. మురళీపద్ధతి
౩. ఆత్మగౌరవమునకు విరుద్ధముగ తమపేళ్లను చెప్పుకొనుట మొ॥

౧. శ్రీయుత శ్యామరావుగారు
౨. ,, సోమనాధరావుగారు
౩. ,, బాలయ్యగారు

(౬)

వేగారి పద్ధతినిగుఱించి స్పష్టమైన హుకుములు అనుగ్రహించినందుకు ఈమహాసభవారు మ. ఘ. వ. శ్రీనిజాంప్రభువుగారికిని, ప్రభుత్వమువారికిని తమకృతజ్ఞతను దెలుపుచు, అట్టి హుకుముల అర్థమును బాగుగా దెలిసికొని లాభముపొందవలయునని స్వకులసోదరులను హెచ్చరించుచున్నారు.

౧. శ్రీయుతయం.నారాయణరావుగారు
౨. ,, సోమనాధరావుగారు
౩. ,, మల్లేశరావుగారు

(౭)

అమానుషమగు అస్పృశ్యతా పిశాచమును పవిత్రమగు హిందూధర్మమునుండి పారదోలి నిరుపేదలగు ఆదిహిందూసోదరులను ఉద్ధరించుటకును, బహిరంగస్థలములోని బావులను, ధర్మశాలలను, సత్రాంగణములను వీరికి ప్రవేశమును అనుగ్రహించుటకును సవర్ణహిందూసోదరులను, ఈమహాసభవారు వినయపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నారు.

౧. శ్రీయుత సోమనాధరావుగారు
౨. ,, బి. యస్.వేంకటరావుగారు

(౮)

మహాసభయొక్క తీర్మానములను అమలులో పెట్టుటకును, ఇతరసంబంధకార్యములు నెరవేర్చుటకును ఈమహాసభవారు ఈక్రిందివారిని స్థాయిసంఘసభ్యులుగా నెన్నుకొనుచున్నారు.

౧. శ్రీయుత అరిగె రామస్వామిగారు అధ్యక్షుడు
౨. ,, వి. వేంకటస్వామిగారు కార్యదర్శి
౩. ,, ఉపకోశాధి. భాగ్యరెడ్డివర్మగారు
౪. ,, హకీం కాయిరెడ్డిగారు
౫. ,, మల్లేశరావుగారు
౬. ,, బి. ఎస్. వెంకటరావుగారు
౭. ,, లక్ష్మణదాసుగారు
౮. ,, శేషగిరిరావుగారు
౯. ,, బాలయ్యగారు

తదుపరి అధ్యక్షుని ఉపసంహారోపన్యాసము జరిగినది; దీనిలో ఆదిహిందూసోదరుల కర్తవ్యములు సవర్ణసోదరుల బాధ్యతలును మనస్సునకు తగులునట్లు ప్రబోధింపబడెను. సుమారు ౧ గంటవేళ సభ సమాప్తమైనది. ఆరాత్రి హరికథయు, మూడవనాడు సత్యనారాయణవ్రతమును జరిగినవి.

మహాత్ముని మౌనవ్రతము ముగింపు

సత్యాన్వేషణ సాధనము

పరిశుద్ధాత్ముడగుటకు ప్రక్రియ

వార్ధాగంజి, ఏప్రిలు ౧౯:—

గాంధీగారు నేడుఉదయము ౪-౪౫ గం. నాల్గువారముల మౌనవ్రతము ముగించిరి,

ఈకాలమున తన అనుభవమునుగూర్చి ఎదుట ప్రార్థన సమయమున హాజరయినవారితో ముచ్చటించుచు గాంధిగారు, సత్యాన్వేషియగుతనవంటివారికి మౌనవ్రతము యెంతేని మేలు చేయుననిరి. మౌనములో ఏకాంతముగ నున్నపుడు, ఆత్మకు శాంతిపంతమగు సన్మార్గ మగపడుననియు అదివరకు అస్పష్టముగ. పెడదారులనుండు ఆలోచనలు స్పష్టతరమై సన్మార్గమున పడుననియు జెప్పిరి. మన జీవితము ఒకదీర్ఘమగు సత్యాన్వేషణ మార్గమును అనుసరించుచున్నది. అందు ఆత్మసంపూర్ణ వికాసమును పొందవలెనన్న యిట్టివిశ్రాంతి యుండవలెను. తానునుభవించిన ప్రశాంతత అసాధారణమైనదనియు, ఇక ముందు వారమున కొకరోజుతోబాటు: అప్పుడప్పుడుయిట్టిమౌనవ్రతము పట్టుచుందుననియు గాంధిగారు దెలిపిరి. కోపమును వశపరచుకొనుటకు మౌనవ్రతముఎంతో తోడ్పడుననిరి.

ఈనాల్గువారములలో గాంధిగారు తమవ్రాతఫలన్నిటిని ముగించుకొన గల్గిరి.

గోలకొండ పత్రిక
(శ్రీయువనామ సం|| చైత్ర) ౨౮
సోమవారము

నిజాంరాష్ట్ర ఆదిహిందూ మహాసభ

నిజాంరాష్ట్ర ప్రథమ ఆదిహిందూ మహాసభ కందూరుగ్రామమున గతగురు, శుక్రవారములలో శాంతముగాను, సక్రమముగాను జరిగినందుకు సంతోషమగుచున్నది. ఈమహాసభ ఇటీవలనే ఖమ్మములోజరిగిన తృతీయాంధ్రమహాసభలో అస్పృశ్యతా దురాచార నిర్మూలనమునకు సంబంధించిన ముఖ్యతీర్మానమునకైన క్రికిచాకుండ నిరాకరింపజేయబడుటచే ఆదిహిందూ సోదరులయందు గలిగిన సంపూర్ణనిరాశ యొక్కటియే మూలబీజముగ అనేకులకు దోచగలదు. కాని వాస్తవముగా తృతీయాంధ్రమహాసభయందు సంస్కారాభిమానులగు సవర్ణులు సనాతన ధర్మమితో వ్యవహరించినవారిపట్టుదలకు లొంగుట మాత్రము యీమహాసభకు మూల ప్రేరకము కాదు. ఇంతకుపూర్వము, రెండేండ్లక్రిందటనే ఆదిహిందూసోదరులలో ఉద్బోధము కలిగించి వారిని ఆత్మీయాభివృద్ధికి ప్రేరించు నుద్దేశ్యముతో మహాసభ నొకదానినిజరుపుటకు కొందరుఆదిహిందూనాయకులు తలపెట్టియుండిరి. ఏకారణముచేనైననేమి ఆకోరిక అప్పుడు సాఫల్యమునకురాలేదు. ఖమ్మంఆంధ్రమహాసభలో జరిగినసమాచారము మరల ఆకోరికకు మంచి దోహదమొసంగియుండవచ్చును.

ఎట్లైనను, కందూరిలోజరిగినమహాసభ ఆదిహిందువులకు సనాతనసవర్ణులయెడ ద్వేషభావమేర్పడి హిందువులలోనుండి చీలిపోవు నుద్దేశ్యముతో పుట్టినదికాదనుట స్పష్టము. ఇందుకు మహాసభవారి ౨ వతీర్మానములో "సవర్ణహిందూసోదరు"లకు చేయబడిన "వినయపూర్వక ప్రార్థనయే" ప్రబలనిదర్శనము. ఆదిహిందువులలో అంతస్సంస్కారముగలిగించి, వారిని సవర్ణహిందూసోదరులకు యెక్కువ ఆదరణీయులుగజేసి హిందూసంఘమునుబలపరచుటకే యీ మహాసభ తోడ్పడగలదని మావిశ్వాసము. అధ్యక్షోపన్యాసములో సవర్ణహిందూసోదరులకు గావించిన విజ్ఞప్తిలో నీవచనములనుగమనించుడు:—

"సవర్ణులు అస్పృశ్యతా నివారణకొరకు చేయుచున్న అమూల్యమైన సేవవారి పూర్వపు పాపపరిహారమని మహాత్ముడు సెలవిచ్చి, ఆదివారి విధికృత్యమని వచించినను మేము మాయెడల జేయబడుచున్న మహోపకారమనియే తలంచుచున్నాము. దయామయులు, శరణాగత వత్సలులు, అహింసాతత్పరులు నగు హిందూసోదరులు మాయెడ నెంతకాలము కాఠిన్యము వహించి సహించియుండగలరు? మేమువిశాలవిశ్వ సోదరులము. మమ్ము లేవనెత్తి ఆదరించుటవలన దేశసౌభాగ్యమునకు మార్గమేర్పడును. మానవులకుగల సామాజిక హక్కులనుమాకు ప్రసాదించుటయందు తమలో నెవ్వరును నిరాకరించరని నమ్ముచున్నాను. అట్టివారెవ్వరైన నున్నచో మేము వారికిదయగలుగునట్లు వేడుకొనెదము. మాపూర్వీకులస్థితిజూచి వారికి కరుణ యేల గలుగదు! మాకుశాస్త్రవాదములతోబనిలేదు, తర్కవితర్కములతోను, రాద్ధాంతసిద్ధాంతములతో మేముగెలువలేము. చర్చలతో మాకు ప్రసక్తిలేదు. అట్టిమహాపురుషులు పడిన పడిపడి వారి చరణద్వయమును బట్టుకొని, వారిఅంతఃకరణమున, విశుద్ధమైనభక్తియందుమాకుత్తారకము పుట్టునట్లువేడుకొని "శాశ్వతభోగము" తోలగించవలెనని ప్రార్థించుటయే మాపని సేవనుకుంతకరుణదలము."

"విజ్ఞానవంతులైన తాముతమసోదరులతో సమానహక్కుల ననుభవించుచున్నామను సంతృప్తిగల్గి, తాము భిన్ననీచజాతివారమను మాటనే మరచియుండు ఆదిహిందువులు హిందూసంఘమున కెంతబలముగనుందురో తద్విపరీతమగు హీనస్థితిలోనుండువారు అంతబలముగనుండజాలరుగదా! మొత్తముపై అధ్యక్షోపన్యాస ధోరణినిబట్టియు మహాసభవారామోదించిన తీర్మానములనుబట్టియుచూడ, అస్పృశ్యతానిర్మూలనముయెడలను హరిజనోద్ధరణముయెడలను సవర్ణులలోకొందరికిగలద్వేషము కాలక్రమమునతప్పక నశలగలదనియు, గాంధిమహాత్ముని ప్రబోధమువలనసవర్ణులలో అధికసంఖ్యాకులునుతమయభివృద్ధికిగాను చేయుకృషికి తాముగూడ స్వయంకృషిచేతోడ్పడి వారి ఆదరమును కాపాడుకొనుచుండినచో, తమకు త్వరలో తప్పక మంచికాలము రాగలదని ను —ఆదిహిందూసోదరులకు దృఢవిశ్వాసమున్నట్లు స్పష్టమగును. సనాతనులు యిదిగుర్తించి, తమ హృదయములలో ఆదిహిందువు లనబడువారిని యింతకాలము చూచినట్లు చూచుట యెంత అన్యాయమో నిష్పక్షపాతముగ ఆలోచించుకొనిపశ్చాత్తాపపడి, ఆదిహిందువులవిశ్వాసమును సార్థకముచేయుదురుగాక!

మహాసభవారి తీర్మానములను అమలులో పెట్టుటకును తత్సంబంధములగు యితరకార్యములను నెరవేర్చుటకును మహాసభవారునియోజించిన స్థాయిసంఘమునందు ఆదిహిందువుల ప్రాతినిధ్యము తృప్తికరముగనున్నది. అంతర్భేదములవైపు దృష్టిప్రసారణచే నిజాంరాష్ట్ర ఆదిహిందూ మహాసభ ఆదిహిందువులందరి ప్రతినిధిసంఘమను గౌరవమునకు యేమాత్రమైనను భంగము రాకుండ జాగ్రతవహించుచు, మహాసభవారు గావించిన ౩ వతీర్మానముయొక్కయు, ౧౭వ, ౬ వ తీర్మానములయొక్కయు అర్థమునుసాధించుటపై మహాసభయొక్క భవిష్యత్తు ఆధారపడియున్నది.

మున్నూరుకాపు మహాసభ.

ఇంతలో నీరు ౨౮ తేదీప్రాంతములలో హైద్రాబాదు నగరమున మున్నూరుకాపు మహాసభజరుగుననిప్రకటించుటనుపాఠకులు గమనించియుందురు; ఈసంఘమువారీ రాష్ట్రములో లక్షలకొలదియున్నారు అనేకులు వ్యవసాయము, వర్తకము ముఖ్యవృత్తులుగ గలవారైయున్నారు. అన్నియు బాగుగనే యున్నవి కాని యీసంఘములో ఐకమత్యము తక్కువగా కనబడుచున్నదని మాకుగోచరించుచున్నది. ఈసభ గావింపవలెనని సుమారు ౩-౪ సంవత్సరములనుండి ప్రయత్నములు జరుగుచుండినను నేటికైన కార్యరూపము దాల్చుచున్నదని వినుటకు సంతసించుచున్నాము.

అనేకులు కులముపేరుపై ననేకగవులాడుట మాపత్రికలో చదివినప్పుడంతయు మాకునవ్వువచ్చుచుండెడిది. కొందరీకులమును కేవలము "కాపు" వారనిపిలువవలెననియు, మరికొందరు "తోటబలిజలు" అనినామకరణము చేయవలెననియు, ఇంకాకొందరు "మున్నూరు కాపులు" అనియు, "కాదు కాదు" తెలగాలనవలయుననియు ఈనామకరణముపై తగాదాలు పెంచుకొని ఇది పరిష్కారమగువరకు సభకాకూడదనియు పట్టుపట్టినట్లువినుచుంటిమి. ఇది పెండ్లికి పిచ్చికిసంబంధించిన న్యాయమువంటిది.

ఒకవేళనామకరణములో అభిప్రాయభేదములుండిన నుండుగాక. కానిఇంతమాత్రముననే సభకూడదనుట న్యాయముకాదు; ఎవరివాదమునరియైనదో ఏపేరు నిజమైన సవ్యమైనపేరో, యేది చారిత్రికమైనదో యీవిషయములను వ్యక్తులువివాదపడుటకున్న సభలోనందరును కలిసిఆలోచించిఅధికసంఖ్యాకుల అభిప్రాయముచే నిర్ణయించిన వివాదము సులభముగా పరిష్కారమగును.

ఈకులములో ప్రధానపురుషులు చాలమందికలరు, ధనికులుకలరు, విద్యావంతులు కలరు, పలుకుబడికలవారు, సంఘసేవకులు కలరు. కేసరినత్తయ్యగారు, శ్రీపతిరంగయ్యగారు, తుంగా రామన్నగారు, అమరంరాజయ్యగారు వెంకటస్వామివకీలుగారు, లక్ష్మీనరసయ్యగారు జొజ్జంనరసింహులుగారు మున్నగు వారెందరోగలరు. ఇంకను పరిచితులుగాని వారెందరోయుందురనుట నిర్వివాదము. ఇట్టివారంద రభిమానముతో, పట్టుదలతో కార్యముసాధించిన సభ జయప్రదముగా కొనసాగునని చెప్పగలము.

ఈకులము చరిత్ర యెవ్వరును వ్రాయలేదు, ఈకులములలో విద్యావ్యాపకము తక్కువ. ఈసంఘములో కావింపవలసిన సాంఘిక సంస్కారములు చాలగలవు. ఇవన్నియు సిద్ధింపవలెననిన మహాసభ చాలయవసరము. ఈసభ ఏలాటి యంతరాయములులేక యితరకులములతోగాని తమలో కాని ద్వేషములు కలిగించక జయముగా కొనసాగునని యాశించుచున్నాము.

నిజాంరాష్ట్ర
మున్నూరు కాపు మహాసభ హైద్రాబాదు

నిజాంరాష్ట్ర మున్నూరుకాపుమహాసభ రాబోవు వైశాఖబ౹౧౪౸ం౧౯౩౬ మార్చి ౨౮౩౯ తేదీల ౧౨౩౪ర ఫ. శుక్ర, శనివారములలో శ్రీయుత డాక్టరు కవశసుందరంగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఆహ్వానసంఘ సభ్యత్వముచందా ౨౧రూపాయిలు. మహాసభ ప్రతినిధి రుసుము ౧ రూపాయి. రూపాయికిమించిన మొత్తము కొసగువారు సహాయ్యులుగా యెంచబడుదురు.

ఇదివరకు మహాసభకు వాగ్దానమొసర్చిన దాతలు ౩౪ గురు. ఇప్పుడు ౧౩౫౹. శ్రీయుత నేరి జగడ్బాయమలుగారు ౨౫రూపాయిలు వాగ్దానమొసర్చిరి. శ్రీయుత గోటాలపీర య్యగారు మహాసభ జయప్రదముగ జరిగినయెడల ౧౫౦౹ రూపాయిలు యిచ్చుటకు వాగ్దానమొసర్చిరి. వీరి ఉదారభావమునకు యెంతో కృతజ్ఞతము.

అహ్వానసంఘ సభ్యులు

అహ్వానసంఘ కార్యాలయము
ఈసామియాబజారు
హైద్రాబాదు దక్కను.

నిరుద్యోగియొక్క ఆత్మహత్య

హైద్రాబాద్ నగరంలోని దానవఫాసివానియగు మంజాయపాసేఠ అను యువకుడు చిరకాలమునుండి ఉద్యోగమునకై బహుప్రయాసపడి విఫలుడై కవక్యయమునకు డబ్బులేక, చేయుటకు ఉద్యోగములేక విపరీతమైన విపత్తుకొన్ననూ అపజయము గాంచుచుండెను. ఇంతచేసినీని అతడు మితిమీరిన నల్లమందు తిని ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. కొనికొందరికది తెలిసి ఆతని చికిత్సాలయముచేర్చిరి. అక్కడ నల్లమందుతిని వేసెను. ఈ యువకుడు నల్లమందుతినక ముందు ఒకజాబు వ్రాసియుంచెను. అందులో నేను ఉద్యోగముకొరకై మిక్కిలికష్టపడి ఉద్యోగములప్పుడు పొందక ఆకలితో బాధపడలేక ఆత్మహత్యగావించుకొన్నానని వ్రాసియున్నది.

ఆత్మగౌరవము గుర్తించుడు

నిజాంరాష్ట్ర ఆదిహిందువులకు ప్రబోధము

అరిగె రామస్వామిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

సభా సమావేశోద్దేశము

"అన్నికులములవారు తమ అభివృద్ధికై కృషిసల్పుచున్నారు. ఏయేసంఘములు వెనుకబడియున్నవో వారెక్కువగా తమ అభివృద్ధికై ప్రయత్నించవలసియున్నది. అనేకవేల సంవత్సరములనుండి అణగద్రొక్కబడియున్న మన సంఘము అందరికంటె తీవ్రమైన కృషిసలుపవలసియున్నది. అభివృద్ధి ప్రయత్నములలో మనమందరమేకభావమున సమావేశమగుట యొకముఖ్యసాధనము. ఇట్టిసమావేశముల ఆవశ్యకత పట్టణముల కంటె పల్లెలయందెక్కువగలదనుట నిర్వివాదాంశము. మహబూబునగరము జిల్లాలోని కులబాంధవుల ప్రేమను పాత్రులైన మామిత్రులగు శ్రీయుత హాకింజాయిరెడ్డిగారు ఈమహాసభను ఈగ్రామమునకాహ్వానించి ఇతరజిల్లాలవారికి మార్గదర్శకులైరి.

మనమందరమిచట మన ప్రస్తుతస్థితి అభివృద్ధిమార్గముల నాలోచించుటకై సమావేశమైయున్నాము కనుక సభాచర్యలందు ఈర్ష్యభావమునకుగాని, స్వార్థపరత్వమునకుగాని చోటీయ్యక విషయములను నిష్పాక్షికముగా నాలోచించవలయునని నివేదించుచున్నాను."

అధికారులకు కృతజ్ఞత

ఆదిహిందువులు రాజభక్తిపరాయణులని వేరే వచించవలసిన అవసరములేదు. మనజాతి అభివృద్ధియందు ప్రజానాయకులేగాక ప్రభుత్వమువారుగూడ సానుభూతి గలిగియున్నారు. ఈసభ నిచ్చట జరుపుటకొరకగానే అనుజ్ఞ ప్రసాదించిన మహబూబునగరముజిల్లా అధికారులకు కృతజ్ఞతను జూపించుట నావిధియైయున్నది.

ఆదిహిందువు లెవ్వరు?

మనలోననేక తెగలేర్పడియున్నను మనమందరమును ఆదిహిందువులమేయనియు, అందరము నొకేసంఘమునకు చెందినవారమనియు మనము మరవగూడదు. మనలో మనకు భేదము లెన్నియున్నను, మనమందరమితరులచే నేకదృష్టితో చూడబడుచున్నామన్న విషయము జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. ఆదిహిందువులనువారెవరో తమకుముట్టచెప్పకట నివేదించెదను: అస్పృశ్యులు, అంటరానివారు, పంచములని పిలువబడుచుండినవారందరు ఆదిహిందువులే. మనము ఇంతకన్న హీనమైన నామములచే నుచ్చరింపబడుచుండెడివారము. కాని ఇటీవల ఇట్టిపద ప్రయోగములు తక్కువగుచు ప్రభుత్వమువారలే మనలనందరిని ఆదిహిందువులను పేర నామకరణమొనర్చియున్నారు. దేశము, భాషనుబట్టి ఆంధ్రదేశములోనివారు ఆదిఆంధ్రులనియు, ద్రావిడదేశములోనివారు ఆదిద్రావిడులనియు, కర్ణాటకప్రాంతమువారు ఆదికర్ణాటకులనియు, మహారాష్ట్రదేశములోనుండువారు ఆదిమహారాష్ట్రులనియు వ్యవహరింపబడుచున్నను. అట్లే పిలువబడుచున్నారు మనలో మాల మాదిగ మున్నగు తెగలవారందరు ఆదిహిందువులను నామముతోనే వ్యవహరింపబడుచున్నారు. కనుక మీరెవ్వరేని ప్రశ్నింపబడినచో మాల, మాదిగ పదప్రయోగమును మాని ఆదిహిందువులమని చెప్పుకొనవలెను. భాషనుబట్టి విభేదమేర్పడవలసివచ్చినప్పుడు ఆదిఆంధ్రులమని, ఆదిద్రావిడులమని చెప్పుకొనవచ్చును ద్రావిడులనగా అరవభాషను మాట్లాడువారని తెలిసికొనవలెను.

ఐకమత్యము

జాతియొక్క అభివృద్ధి వారియందలి ఐకమత్యముపైనాధారపడియున్నది. నానాతెగలుగా చీలిపోయినచో సన్నగిల్లిపోయి క్షీణదశకు కారణమగును. ఆదిహిందువులకు చెందిన వివిధతెగలవారు పరస్పరకలహములను, భిన్నభావములను మాని ఐకమత్యము గలిగియుండినచో అభివృద్ధి కరతలామలకమగును.

హిందూజాతి అపారమైన సముద్రమువంటిది. దానిలో వివిధకులములవారు, వివిధభాషలవారు, భిన్నమైన ఆచారవ్యవహారములుగలవారు చేరియున్నారు. అట్లేమన ఆదిహిందువులయందుగూడ అనేకతెగలవారుగలరు. హిందువులలోని నాలువర్ణములవారు మనలను అంటరానివారినిగా వెట్టినర్చిరో మనముగూడనట్లే మనజాతిలోనివారిని జూచుట శోచనీయము. మనలోనున్న భిన్నభావములు తొలగిపోయినగాని మనము హిందువులలో వరకు సాత్రులము గాజాలము.

హిందువులలోనున్న వివిధమతములవారు వియ్యంపొత్తు కంచంపొత్తును అంగీకరించుటలేదుగదా! అట్లే మనయందైకమత్యము గావలెనన్నచో వియ్యంపొత్తు కంచంపొత్తుగావలెనని నిర్బంధించుటయనితలంపకుడు. ఈవిషయము వ్యక్తులయొక్క ఉదారాశయములపైన నాధారపడియున్నది. ఇట్టివ్యక్తులసంఖ్య క్రమముగా వృద్ధియైనచో సంఘముయొక్క అభ్యుదయమునకుమార్గమేర్పడగలదు. వియ్యంపొత్తుకుటుంబములయొక్క ఆర్థికస్థితి గౌరవసంపదను మున్నగువిషయములతో గూడుకొనియున్నది. కంచంపొత్తు హిందువులలోనుండుటకు కారణము వారియాహారసామగ్రియందు భేదముండుటవలననేకాని మన ఆదిహిందువులలోని తెగలయందు ఆచారవ్యవహారములందు భిన్నత్వములేనప్పుడు కంచంపొత్తు బాధాకరమైనది గాజాలదు. ఈవిషయమున సభవారాలోచించదగినదని నాయభిప్రాయము. మనలో శైవమతస్థులు వైష్ణవమతస్థులున్నారు. అనగా విభూతిధారులును, తిరుమణిధారులునుగలరు ఒకతెగకు చెందినవారయ్యును పరస్పరము వియ్యంపొత్తును, కంచంపొత్తును అంగీకరించనిదినములు గడచిపోయినవి. వీరిలో పరస్పరసంబంధబాంధవ్యములు జరుగుచున్నట్లే క్రమముగా మనజాతిలోని తెగలలో సంస్కారాభిప్రాయములు, ఉదారాశయములు వ్యాపించవలసిన అవసరముగలదు.

గూడనున్న మేలునుకోరి అనేకవిధములతోడ్పడుచున్నారు, శిష్టాచారములను నెలకొల్పి మనలో విద్యావ్యాప్తికొనరవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇట్టిసదవకాశమును జారవిడువక మనము మనయభివృద్ధికై ప్రయత్నించవలెను.

స్వయంకృషి

జాతియొక్క అభివృద్ధియంతయు స్వయంకృషిపైననే ఆధారపడియుండును. మనము ఇతరులపైన నెంతవరకు ఆధారపడియుందుమో మనము కృతకృత్యులము కాజాలము. కనుక మనము మనలోగుచున్న దురాచార పిశాచములనుతొలగించుటకు కృతనిశ్చయులము కావలసియున్నది. మనము సదాచారసంపన్నులమగుటకు తీవ్రమయిన కృషిసలుపవలెను.

ప్రభుత్వాదరణ

పరమేశ్వరునిట్లే ప్రభుత్వమువారుగూడ నట్లే తమ ప్రజలనందరిని సమానదృష్టితో జూచుచున్నారు. సూర్యుడు వెలుగునను, వాయువు గాలిని, వరుణుడు వర్షమును భూదేవి పంటలను అందరికి సమానముగానే దయచేయుచున్నారు; ఆదిహిందువులకు తక్కువచేయుటలేదు. అటులే ప్రభుత్వమువారుగూడ ప్రజాభ్యుదయమునకై చేయుసత్కార్యములవలన మనము లాభముపొందవలెననియే యాశయమునే గలిగియున్నారు. ఇంతేగాదు మనకై ప్రత్యేకముగా సౌకర్యములను గలిగించుచున్నారు. సహాయములను ప్రసాదించుచున్నారు. ఇట్టివానినిపొందుటకు అనుభవించుటకు మనయందు యోగ్యతను అర్హతను మనము సంపాదించుకొనవలెనిచో ఆదిమన కర్తవ్యమగును.

విద్యావ్యాప్తి

మానవజీవితమునకు విజ్ఞానము ముఖ్యలక్షణము. విజ్ఞానమునకు విద్యమూలము. మనబాలికలకు విద్యగరపబడనిచో మనయందున్న మూఢవిశ్వాసములు, దురాచారములు, పిచ్చిన మ్మకములు మనసంఘమును బాధించుచునేయుండును. కనుక నిర్బంధోచిత విద్యావిధానమును ఆదిహిందువుల గ్రామములందు ప్రవేశపెట్టవలెననినమను ప్రభుత్వమువారినసవినయముగా వేడుకొనవలెనియున్నది. మనపిల్లలకొరకు ప్రత్యేకపాఠశాలలు

నిజాంరాష్ట్ర
ఆదిహిందూమహాసభాధ్యక్షులు
శ్రీయుత అరిగె రామస్వామిగారు

సవర్ణుల అభిమానము

మనజాతివారందరు ఇంచుమించుగా హిందువుల దేవతలనేపూజించుచు హిందూ నామములనే ధరించియున్నారు. ఇట్లుండినంతకాలము మనహిందూసోదరులు మనలనుమూరమముగానుంచుటచేత కొందరుపతితులై విడిపోవుట సంభవించినది ఈమరవకను ఇప్పుడు మనఅగ్రజాతిసోదరులే గ్రహించి మన యభ్యుదయమునకై పాటుబడుచును ముందరంజవేయుచున్నారు. దేశమునందెన్నియోసంస్థలు బయలుదేరినవి. ఆసేతుహిమాచలమువరకు అస్పృశ్యతా నివారణయను గంటానాదము మార్మ్రోగుచున్నది. దరిద్రనారాయణుల పాలిటిదేవతయగు గాంధిమహాత్ముడే హరిజనోద్యమమునే జీవితపరమావధిగాజేసికొని ప్రోత్సహించుచున్నాడు. మన ప్రభుత్వమువారు అవసరమాలేదాయను విషయము చర్చనీయాంశము. ప్రభుత్వమువారి విద్యాలయములలో మనకు ప్రవేశించుహక్కు ఉండవలెను. ఇద్దానినినిరాకరించుటకధికార మెవ్వరికినిలేదు. పట్టణములలోనుండువారు తమపిల్లలను వీలుగానున్నంతవరకు ప్రభుత్వమువారిపాఠశాలలకంపి జ్ఞానవిద్యబడసేయు సౌకర్యమువలన లాభమునుపొందవలెను. కాని సంఘముయొక్క దారిద్ర్యము పల్లెలందెక్కువగా నగపడును. కూలిచేసిజీవించు కుటుంబములలో చిన్నలు, పెద్దలు అందరుపాటుపడవలసియుండును. అల్పకాలములో మాతృభాషయందు వ్రాయనుచదువను నేర్పుటకు ప్రత్యేకవిధానము అనుసరింపబడవలెను. పగటివేళ జీవనమునకై పనిచేయవలసినవారికి విద్యాలాభముగలుగుటకై రాత్రిపాఠశాలల అవసరమెంతేని కలదు.

మద్యపాననిరసనము

విజ్ఞానముతోపాటు సౌజన్యము వలవరచుకొనవలెను. మద్యపానపిశాచము మనవారిని పీల్చిపిప్పిచేయుచున్నది. ఆర్థికముగా మనము బాగుపడవలెనన్న త్రాగుడుమానవలెను. దినమంతయుకష్టపడిపనిచేసి సంపాదించిన కూలిని మనవారు త్రాగుటయందువినియోగించుటచే దేహమునకు చెరుపునుగలిగించి ఆయువును నష్టపరచుచున్నారు. కుటుంబావసరములను గూడపాటించక, భార్యాపిల్లలనుగూడలక్ష్యపెట్టక సంఘమునకు, దేశమునకుగూడ హానికారకులగుచున్నారు. త్రాగుడు మంచిదని అలవాటుగలవారుగూడ వాదించజాలరు. ఈద్రవ్యమునే బలవర్ధకమగు ఆహారముకొరకు వెచ్చించిన ఎంతయో మేలుగలుగును. ఇట్టియలవాటుగలవారు ఇకముందుదీనిని వదలివేయుదుమని ప్రమాణముచేసిననేగాని ఇట్టిసభలవలన ప్రయోజనముండజాలదు.

గోమాత

హిందువులకు గోవు మాతవంటిది. గోవునెడ పూజ్యభావముండుటయే హిందువనుటకుముఖ్యలక్షణము. గోవధను మానవలెనని మనప్రభువుగారుగూడ ఫర్మానుదయచేసినారు. ఆంగ్లజాతిసోదరులు మనపురోభివృద్ధికై కృషిసల్పుచుండెవారిమనము మెప్పించుకొనునట్టికార్యములను మనమేల మానరాదు. గోమాత మనకుగూడ ఎన్నియోకారణములవల్ల పూజ్యమైనది. గోసంపద మానవునిజీవితమునకొంతవరకు సహకారియన్న విషయము విస్మరింపదగనిది.

మాంసభక్షణము

అగ్రజాతివారి అభిమానాదరణములకు పాత్రులమగుటకు పశువుల మృతకళేబరములనుమనము భుజించు నలవాటుగల్వారమును వాదయుగలదు. మాంసాహారభక్షకులకు నేమంతమువారును మృతకళేబరములను భుజించుటకొప్పుకొనరుసరికదా అట్టిఆహారము నిషిద్ధమనికూడ శాసింపబడినది. కనుక మనమిట్టి నిషిద్ధమైన ఆచారమును మానవలెను.

ఆరోగ్యస్థితియందును కొన్నిపండుగలందును, పర్వదినములలోను మాంసాహారము మనలోగూడ నిషిద్ధమైయున్నది. అమ్మతల్లి (స్ఫోటకము) ప్రవేశించిన గృహములలో మాంసాహారమునుభోతిగా మానివేయుట మనకుక్రొత్తగాదు. ఇయ్యది అస్వాభావికమును అమానుషమైన ఆహారమనివారలంపు. నేనుగూడ కొంతకాలముకర్తు మాంసాహారినై రోగపీడితుడనై డాక్టరసలహానమనుసరించి మాంసాహారమును వర్జించితిని. నాటినుండి ఆరోగ్యవంతుడనై యున్నాను. నావలెనెందరో వ్యక్తులబాంధవులు మాంసాహారవర్జితులై శాకాహారపరీక్షను అవలంబించియున్నారు.

హిందువులలో బ్రాహ్మణవైశ్యసంఘములు తప్ప తక్కినవారు మాంసాహారులుగా నున్నారు. తదితరదేశములవారు మాంసాహారులయ్యును మనకంటె ఉత్తములుగా నెంచబడుచున్నారు. మనము వారితో సమానస్థానము లభింపవలెనన్నచో వారికంటె ఉత్తమాదర్శము గలవారమై యుండుట మంచిది.

పరిశుభ్రత

మనము మనదేహము, గేహము (ఇల్లు) వస్త్రములు, వీధులను పరిశుభ్రతముగ నుంచుకొని ఆహార, విహారనియమములుగలవారమైయుండుట మన ముఖ్యవిధియైనది. శుచి, శుభ్రత ఆరోగ్యమునకు మూలసాధనము. ఈవిషయమున మనమెక్కువ శ్రద్ధవహించవలెను. ఎంత ఉదారభావముగల్వారమైనను అశుచిగానుండువారి సాహచర్యమును సహించజాలరు. పరిశుభ్రముగానుండినచో మనకు బహిరంగస్థలములందును, పవిత్రస్థానములలోను ప్రవేశము నిరాటంకముగ నుండగలదు.

మురళీలు

మనలో కొన్నిచోట్ల కన్యలను దేవతలపేర పార్వతీఅని, భోగులని వదలివేసి అవివాహితులనుగానుంచుట ఆచారమైయుండెను. ఇట్టిమురళీలపద్ధతి క్రమముగాపెరిగి వారిని దురాచారులను, వితీభ్రష్టులనుగా సొసర్చి సంఘమునకెంతయో అపఖ్యాతికరమైయున్నది. ఇది తగ్గుచున్నది. ఈఆచారము పూర్తిగా నిర్మూలింపబడవలసియున్నది. ఈమురళీల గృహములు కలహమున కునికిపట్టయి త్రాగుబోతులకు, పతితులకు, దురాచారపరాయణులకు తావొసంగుచు ఎన్నియో సంసారములను దుఃఖముపాలుజేయుచున్నవి. కనుక అభిమానము పౌరుషముగల మనసంఘమందలిపురుషులు ఇట్టికన్యలను వివాహముచేయుటకు వరుసగట్టవలెను.

మితవ్యయము

దినమంతయు కష్టపడిసంపాదించిన ద్రవ్యమువ్యయపెట్టుటయందు మనము జాగరూకులమై యుండనిచో ఆర్థికముగామనము బాగుపడజాలము. శుభాశుభకార్యములయందు అమితవ్యయము చేసి అప్పులపాలై బుణగ్రస్తులగుట అవివేకమైనది.

ఆర్థికాభివృద్ధి

మనముచేసెడిపనికి తగినప్రతిఫలముబలించనిచో కృషిపెంపకూడదు. మనజాతివారు కష్టజీవులుగాని తగినప్రతిఫలము లభించుటలేదు. సాధారణముగా పల్లెలందు మనవారికిచ్చువేతనములుబహుస్వల్పము. అదియును కొంతయునకీయబడదు. సాంవత్సరికవేతనములపై మనముజీవిసలగుచున్నాము. గొంగడి, చెప్పులు, కొంతధాన్యము ఇయ్యబడును. ఇదిపొట్టకుబట్టకుసరిపోదు. రోగమువచ్చినను నొప్పివచ్చినను పెండ్లిపేరంటములకును మనవారికిడబ్బులేనేలేదు. అట్టి అసహాయస్థితియందు యజమానులైనవారు కొంతద్రవ్యసహాయము చేసి దానిపైవడ్డీపైవడ్డీవికట్టి అలుబిడ్డలు సహితముగా నిరంతరదాస్యముక్రింద కట్టివేయుచున్నారు ఒకపటేల్‌బీసుదుతినికొనినఅప్పు అతనికుమారులు,మనిమనుమలవరకును, వేయేళ్ళనిరంతరము, నిర్బంధదాస్యమునంటేకుటుంబమును మ్రింగివేయుచున్నది. నింపమునిచ్చినానికిచలిలేదన్నట్లు ఇట్టిదుర్భరమైన దాస్యమున కలవాటుపడినవారదరిగానలేకున్నారు. ముక్తిసాధనమును గురించి ఆలోచించెదరుగాక!

దయామయులగు మన ప్రభుత్వమువారు పరపతిసంఘములనుస్థాపించి ప్రజలఆర్థికస్థితిని బాగుపరచుటకు కృషిసల్పుచున్నారు. సామాన్యముగా గ్రామములలో స్థాపించబడుపరపతిసంఘములలో నిరంతర దాస్యమునందున్న మనబీదకుటుంబములకు తావులేదు. ఆదిహిందువులకొరకు ప్రత్యేకముగా విద్యాశాఖవారువిద్యాభివృద్ధికై ప్రయత్నముచేయుచున్నట్టె మనకొరకు ప్రత్యేకముగా సహకారశాఖను నెలకొల్పినచో మనము బాగుపడవచ్చును. గాని „అన్యథాశరణంనాస్తి"యని మనవిచేయుచున్నాను.

బ్రిటిషుప్రాంతములో నున్నట్లు లేబరుకమీషనును నియోగించి,మనవారికెక్కువ జీవనోపాధులనుగల్పించు కృషిసల్పవలసియున్నది.

వృత్తులు

మనజాతివారిలో వ్యవసాయమే కాక వివిధపరిశ్రమలుండెడివి. అందుముఖ్యముగా నేతపరిశ్రమ క్రమముగా క్షీణించుచున్నది. తోళ్ళపరిశ్రమను పెంపుజేయుటకెంతో యవకాశముగలదు. తోటపంటలనువృద్ధిపరచుటకు పెట్టుబడి అవసరము. ఇంకను అక్కడక్కడనిలిచియున్న కొళ్ళల వృద్ధిపరచి అవసరమైనచోట ధనసహాయముచేయుచు,సహకారసంఘములనెలకొల్పి ప్రోత్సహించుటకై మన పరిశ్రమశాఖవారి శ్రద్ధ అవసరమైయున్నది. పట్టణములలోనుండువారు వివిధవృత్తులనవలంబించి స్వతంత్రజీవనమును గడుపుచున్నారు. పల్లెలలోనుండువారు పీలైనంతవరకు అన్నివిధములైనవృత్తుల నవలంబించవలెను. ఆదిహిందువులలోగూడ వడ్రంగులు, కమ్మరవారు, కంసాలీలు, దర్జీలు, వర్తకులు, ఏలబడులు వేరగూడను. చర్మకారకవృత్తి అకుంఠితయుత (ఆదిహిందువులలో కొందరు) ప్రవేశించియుండెను. కానిఇప్పుడీపనిని ఇతరులుగూడ నవలంబించి పెద్దకార్ఖానాలనుబెట్టుకొని అగ్రజాతివారుకూడ లాభమునుబడయుచున్నారు. కనుకమనవారు వీలున్నంతవరకన్ని వృత్తులలో ప్రవేశించిననేగాని ఆర్థికాభ్యుదయమునకు మార్గమేర్పడజాలదు. ఇట్టిఅవకాశములను ప్రభుత్వమువారు కల్పించవలెను. పేద్దవిదేశల్లియైనను బిడ్డకుపాలియ్యదుకదా! మనము మనపరిస్థితులనుగుతించిఆలోచించి మొరపెట్టుకొనినచో దయామయులగు ప్రభుత్వమువారు తప్పక తోడ్పడగలరు.

వెట్టిచాకిరి

వెట్టిచాకిరినివారించుటకు దయామయులగు ప్రభువుగారు ఫర్మానుజారీచేసినారు, ఈవిషయమునుగురించి వివరముగానిజాంరాష్ట్రాంధ్రుల పురోభివృద్ధికై కృషిసల్పుచున్న కేంద్రసంఘమువారు పర్యాలోచనముజరిపి ఆలపుచు కొకపుస్తకమును ప్రకటించియున్నారు. దానిలోనున్న సంగతులను మనవారందరు గ్రహించి అప్రకారము నడుచుకొనవలెను. ప్రతిఫలమునకుండనీపనిచెయనుచేయించుట కఠినకారమునేరము. ఇట్లు అచ్చుప్రచారించబడినను పల్లెలలోనుండుమనవారికి తెలియకపోవుటచేత ఇంకనుకొన్నిచోట్ల వెట్టిచాకిరిజరుగుచునే యున్నది. ప్రభుత్వము వారిదృష్టికిరాకున్నచో వారేమిచేయగలరు? ఇలాకాలవానాములుగూడ గ్రామములనుఅబాదుచేయునప్పుడుగ్రామమున స్థిరనివాసమేర్పరుచుకొన్నయొకయబడినవిగాని వెట్టిచాకిరికొరకుగాదని స్పష్టీకరింపబడినది.

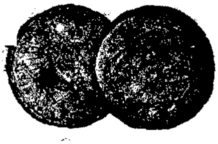
ఆత్మగౌరవము

ఆత్మగౌరవమును మనవారికే మరచియున్నారు మనముగూడ మనుష్యులమేయన్న విషయము జ్ఞప్తియేలేదు. ఇతరులుమనలను గౌరవముగాపిలుచుటలేదునరికదా, మనవారుగూడ తమ్మునుతామే అగౌరవ సూచకముగా చెప్పుకొనెదరు. „ఎవడురా అక్కడ" అని పలుకరించగానే మనవారు నేను „రామిగాన్ని, నీగులాపొన్ని, నీబాంచెను లచ్చిగాడిని, అనిబదులుపలుకుచున్నారు. సర్కారీకాగితములలోను, కోర్టువ్యవహారములందును „గాడు, అనుపదప్రయోగము సర్వసాధారణమైపోయినది దీనినిమనము నిరసించుటకు ధైర్యముతో బూనుకొనవలెను. అగౌరవముగపిలుచునంతవరకు బదులుపలుకవలదు. ఈపద్ధతినవలంబించినచో క్రమముగా నీయలవాటు సమసిపోవును.

ఆదిహిందువులజనసంఖ్య యీరాష్ట్రములో ౨౪,ౕ౩, ౭౩౦. ఇంతగొప్పసంఖ్యగలసంఘాభివృద్ధికెంతశ్రమయినకృషిసల్పవలెనో వేరేమనవిచేయవలసిన అవసరములేదు, గ్రామములోవిప్రచారమునిమిత్తము ప్రత్యేకసంఘము నొకదానిస్థాపించిన యువకులు యీకార్యమునకై నడుముకట్టవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

రాజకీయోద్యోగములలోను, విద్యార్థివేతనములందును మావారికెక్కువశాతప్రకారములభ్యమగునట్లు విశేషసౌకర్యముల నేర్పరచిననేగాని మేము ముందుకు రాజాలము. యీవిషయమును గురించిమనము సవినయముగవిజ్ఞప్తి నిప్రభుత్వము వారికందజేయవలసియున్నది. ప్రస్తుతము మనయెడవారుజూపుచున్న అభిమానమునకు ఋణపడియున్నాము. ప్రత్యేకమయినసౌకర్యములు హక్కులు గలిగించెదమనిప్రకటించబడినకొన్నివిమానసంఘంలోనివనము క్షమించుమాతనోత్సాహంకలుగజాలదు. ఇట్టిపట్టువిడ్డప్రభుత్వానందమే పనిచేయుచున్నవిశ్వాసం గలదు.

సిలోనులో మలేరియా అనుభవించినవారికి క్వైనాతో నమ్మకము పోయినది

గోల్డుమెడలు

౧౯౩౪ వ సంవత్సరపు ఎచ్. ఓ. ఎచ్. ట్రేడుకమిటీవారు అమీనాప్ స్పెసిఫిక్సుకు గాను యిచ్చిన మొదటితరగతి విలువ పతకము.

హైదరాబాదు మునిసిపాలిటి

ఆరోగ్యాధికారులు అమీనా అంటిమలేరియా గోలీలను పంచిపెట్టి, ఉపయోగించి చూచినారు. మంచిగా పనిచేసినవి.

మునిసిపల్ కమిషనరుకుబదులు

అష్రఫ్ నవాజ్ జింగ్

సిలోనునుండి మలేరియా అంతకంతకు తగ్గుటపోయి ఆకస్మికముగా హెచ్చుటకు ప్రారంభమైనదని వార్త చేరినది. పోయిన మలేరియా జ్వరల మరలవచ్చుచుండుటచే రోగులకు క్వైనాలో విశ్వాసము పోవుచున్నది.

(౧౯-౧-౩౫ నాటి 'టైమ్సు ఆఫ్ ఇండియా')

అమీనా అంటిమలేరియా గోలీలు

దీర్ఘకాలము బాధించు ఏరుసజ్వరములు, విషువత్ కాచుజ్వరములు--వీటిలో యెన్నిరకములుకలవో అన్నిరకములను అమీనాఅంటిమలేరియా గోలీలు నయముచేయును. ఈగోలీలు తప్పకనయము చేయును. వాటివలన కలుగుఫలితము స్థిరమైనదనిరుజువుచేయబడినది. ఎప్పటికిని ఒకసీసా దగ్గరవుంచుకొనుము.

ఈప్రత్యేకౌషధములో గురాంచాయక్స్ట్రాక్టు, చిరెటాయక్స్ట్రాక్టు, ఖాక్సిల్ యక్స్ట్రాక్టు, కార్డామోమిసెనా, సింకోనారబ్, కార్డు, యింకను యితర నిర్దోషములైన ఔషధులు చేర్చబడినవి.

ఆర్సెనిక్, స్ట్రిక్నైను, అకోనైటు మొదలగునవి దీనిలోచేరలేదు. క్వైనావల్ల చెవులుపోకల్గుటతప్పని సరియైనపుడు యీమాత్రలు మిక్కిలి ప్రయోజనకరములు. స్త్రీలుగర్భవతులుగనున్నపుడు గాని ఋతుసంబంధదోషములు గల్గియున్నపుడుగాని యీమాత్రలవాడవచ్చును. శిశువులకు బాలురకుకూడ వీనినివాడుటవల్ల ప్రమాదములేకుండుటయేగాక లాభముగలదు,

ఉచితముగా నమూనాకై వ్రాయుడు

డాక్టరులు, ఫ్యాక్టరీలు, ధర్మసంస్థలవారికి ౧౦౦ గోలీలనమూనాలు ఉచితముగా పంపబడును. టప్పాచార్జీలకుగాను ఏ. అమీన్ అండుకో, బొంబాయి 3 అను అడ్రసుకు ౨ అణాల టిక్కట్లు పంపుడు.

౧౦౦ గోలీలుగలవు.

సీసాఒకటింటికి రూ ౧॥.

(ప్యాకింగుచార్జీ, టప్పాచార్జీలువేరే)

ఒక్కసారిగా అంతకంటెయెక్కువ సీసాలు కొన్నకొనువారిపై ప్యాకింగు టప్పాచార్జీలు పడవు.

ఏవిషయమున జూచినను యిది క్వైనాకంటె మంచి ఫలితము నిచ్చునది

ఈ ప్రశంసా పత్రములను, శిఫారసుజాబులను చదువుడు

అంటిమలేరియా గుళికల సర్టిఫికేటు

మ. ఘ. ర. నిజాం రాష్ట్రముయొక్క ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయపు వ్యాపరచన, తర్జుమాల శాఖనుండి వచ్చినది.

తారీఖు ౩ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౩ ఫస్లీ.

శ్రీ ఏ. మహారాజుడుము.

అమీన్ సాహెబ్ గారి అంటిమలేరియా గుళికలను నేనే స్వయముగ వాడిచూచినాను. నాయింటిలో కొందరికిని వాడినాను. ఇట్లు నేను స్వయముగా పరీక్ష చేసి చూచినతర్వాత, మలేరియాజ్వరమును పోగొట్టుటయందు ఈమాత్రలు క్వైనాకంటెను ఎక్కువగుణమిచ్చునవని నేను చెప్పగలుగుచున్నాను. ఈమాత్రలయొక్క గుణములలో అన్నిటికంటె గొప్పదేమనగా అవి క్వైనావలెగనేయు దుష్ఫలితములను ఎంతమాత్రము కలుగజేయవు. నోరెండుకొనిపోవునట్లుచేయుట, చెవులలోశబ్దము, వికారము మొదలగు దుర్గుణములు క్వైనావలె గలవు.

దస్తఖతు—ఏ. హాదీ
వ్యాసరచన తర్జుమాలశాఖ,
ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము,
హైదరాబాదు-దక్కను.

ఇంటర్నేషనల్ కంపెనీడైరెక్టరు, యస్. ఏ. శాస్త్రిగారు

హైదరాబాదు-దక్కను
౫ ఫిబ్రవరి 1934

కొన్నినెలలక్రిందట నేనుఎక్కువ మలేరియాజ్వరముచే పడకబట్టియున్నప్పుడుహామీద్ అహమద్ గారు నాకు అమీనా గారి అంటిమలేరియాగుళికల ప్యాకెట్టు కొకదానిని దయతో నిచ్చిరి. నేనుగుళికలను వాడితిని. ఆదేమియాశ్చర్యమో ఆనాటి సాయంకాలమునకే జ్వరము తగ్గిపోయెను. నేనుగుళికలను నాబిడ్డలకును, కొందఱుమిత్రులకును నిచ్చితిని. అన్నిసందర్భములలోను ఆగుళికల చాల ఉపయోగకారులుగ కనబడెను. ఈమందును నిర్భయముగ వాడవచ్చుననియు, ఈగుళికలను పుచ్చుకొనవలసినంతకంటె యెక్కువపుచ్చుకొనినను క్వైనాపుచ్చుకొనినప్పుడువలె రోగికి చెడుఫలితమేమియు కలుగదనియు తెలిసికొనుటకు సంతోషమగుచున్నది.

అట్టి ఉపయోగకరమగు భారతదేశీయౌషధమును తయారుచేసిన ఏ. అమీన్ కంపెని అండుకో, బొంబాయివారిని నేను హృదయపూర్వకముగా అభినందించుచున్నాను. ఈమందు మానవులకు మలేరియావ్యాధి రాకుండచేయుటకు గొప్ప వరప్రసాదముగ నుండగలదని నమ్ముచున్నాను.

దస్తఖతు/—యస్. ఏ. శాస్త్రి

౫ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౩ ఫసలీ హైదరాబాదు (దక్కను)

నేను అంటిమలేరియా మాత్రలను నానౌకరులలో ఒకరిచేతను, నా బంధువులలో ఒకరిచేతను ఉపయోగించునట్లు చేసితిని.

ఇద్దరికిని మేలుఆయినది, ఈమాత్రలు మలేరియా జ్వరములో తప్పక మంచిగుణము నిచ్చును. అందులో సింకోనా కలిసియున్నను, అందులో దానిగుణములు చాలవరకు శుద్ధిచేయబడినవి. కాబట్టి భయములేదు.

దస్తఖతు/—మహమ్మద్ ఖాదర్
హకీం, యూనాని డిస్పెన్సరీ

మ. ఘ. ర. నిజాం ప్రభుత్వమువారి హైపరం యూనాని దవాఖానా శాఖనుండి వచ్చినది
తేది ౩ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౩ ఫసలీ

ఇందువలన సమస్త యిమ్మట యేమనగా అంటి మలేరియాగుళికలు రోగులకే ఉపయోగింపబడెను. చాలా మందికి తక్షణ లాభముకలిగెను. ఈగుళికలను కనిపెట్టినవారు ప్రశంసార్హులు. ఇవి వాడవలసిన పరిమాణమును తగ్గించి నిర్ణయించుట మంచిది.

దస్తఖతు/ హకీం తెమీం, షఫాఖానా.

శాస్త్రిపురము
హైదరాబాదు (దక్కను)
౧ ఫిబ్రవరి ౧౯౩౪

నేను అమీనాగారి అంటి మలేరియా గుళికలను మలేరియానివారణకై శిశువులకును పెద్దవారికినికూడ ఉపయోగించి చూచినాను.

ఆగుళికలను ఉపయోగించి చూచుటవలన నాకు మొత్తముమీద కలిగిన అభిప్రాయ మేమనగా అవి అప్పుడప్పుడు వచ్చు జ్వరములు ప్రారంభదశలో నున్నప్పుడు వాటినిరాకుండ నివారణచేయుటలో మంచిపని చేయును.

దస్తఖతు/—మక్సూద్ అలీఖాన్
జిల్లాల వైద్యశాలల డైరక్టరు
మ. ఘ. ఏ. నిజాం ప్రభుత్వము.

యూనాని దవాఖానాశాఖ హారిబావులీ,
మ. ఘ. ర. నిజాంప్రభుత్వము

నెం. ౧౮౯ తారీఖు ౩ ఫర్వర్దీ ౧౩౪౩ ఫసలీ

ఇందువలన యివ్వబడునది ఏమనగా ఏ. అమీనుకంపెనీవారి అంటిమలేరియాగుళికలు మలబద్ధకము నివారణమైనదిమ్మట రోగులచే ఉపయోగించబడినవి. యివి ప్రత్యేకముగా లాభకరమాలని కనపడినవి. అంతే.

దస్తఖతు/— మహమ్మద్ ఫఖ్రుద్దీన్ ఖాన్
ఇన్స్పెక్టర్ షఫాఖానా
(యూనాని, హారిబావులీ)
మ. ఘ. ర. నిజాంప్రభుత్వము.

ఏ. అమీన్ అండుకో

౧౧౮, ఫ్రీరోడ్డు, కార్నాక్ బందర్, బొంబాయి 3,

టెలిఫోనునెం., ౨౦౭౧౧, ౪౨౭౪౯

టెలిగ్రాం అంటిక్వినిన్

బ్రాంచి:—యక్సెల్సియర్ బిల్డింగు, హైదరాబాదు, (దక్కన్)

ప్రతాపరుద్ర గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము

నిజామాబాదు దక్కన్ లోని ప్రతాపరుద్ర గ్రంథాలయవార్షికోత్సవము (తేదీ ౨౯-౪-౪౩ మొదలు ౨౯-౪-౪౪ వరకు) తేది ౩౧-౬-౪౪ఫ. రోజు శుక్రవారము శ్రీయుత పండిత బి. కేశవరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద శ్రీ రుక్మారెడ్డిగారి గృహమునజరుపబడెను. నియమితవేళకు సుమారు రెండువందల జనులువిచ్చేసిరి. వారిలో ముఖ్యముగా శ్రీ పప్పుకిషన్ రావుగారు వకీలు, శ్రీనివాస్ రావుగారు, రామకిషన్ రావుగారు వకీలు, శ్రీ ఠాకుర్ సంపు సింగ్ గారును ప్లీడర్, శ్రీ చినందరావుగారు వకీలు, ఫరూబుఖుషా సేదారు, మొదలగువారు యుండిరి.

వార్షికోత్సవప్రారంభమున శ్రీ నాగభూషణరావుగారు ప్రార్థనచేసిరి. తర్వాత ముందటిసంవత్సరముకొరకు కార్యనిర్వాహకసభ్యుల ఏర్పాటు ఈ క్రిందివిధముగా జరిగెను.

అధ్యక్షులు	శ్రీ రుక్మారెడ్డిగారు వకీలు
ఉపాధ్యక్షులు	,, వి.ఎస్. ఆచార్యగారు
కార్యదర్శి	,, నారాయణరెడ్డిగారు వకీలు
సహాయకార్యదర్శి	,, ఎన్. గంగారెడ్డిగారు
కోశాధ్యక్షులు	,, ఏ. హన్మంతరావుగారు

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు

౧. శ్రీ నృసింహారావుగారు
౨. ,, నర్సింహారావుగారు
౩. ,, డా. దశరథముగారు
౪. ,, దుర్గాచలంగారు
౫. ,, బాలకృష్ణనాయుడుగారు
౬. ,, సత్యనారాయణగారు
౭. ,, వెంకటేశ్వరరావుగారు
౮. ,, శంకరసింగు గారు
౯. ,, రామలింగముగారు
౧౦. ,, రాజరెడ్డి వకీలుగారు
౧౧. ,, గంగాధర్ గారు.

శ్రీ. ఎన్. గంగారెడ్డిగారు తేది ౨౯-౪-౪౩ఫ మొదలు ౨౯-౪-౪౪ఫ. కార్యనివేదికను చదివిరి.

శ్రీ బి. కేశవరావుగారు అధ్యక్షులు గ్రంథాలయాభివృద్ధి విషయమై ఉపన్యసించిరి.

శ్రీరుక్మారెడ్డివకీలుగారు వచ్చినమహాశయులలో గొప్ప గొప్పవారికిన్ని అధ్యక్షునకిని పుష్పహారములువేసి వారికి కృతజ్ఞతావందనములర్పించిరి.

వచ్చినమహాశయులకు ,,టీ'' తాంబూలాదు లొసగబడెను. తదనంతరము ఫోటో తీయించబడెను.

ఈవిధముగా గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము మహాగొప్పగా జరుపబడెను.

ఇట్లు
ఎన్. గంగారెడ్డి
సహాయకార్యదర్శి.
ప్రతాపరుద్ర గ్రంథాలయము.
నిజామాబాదు (దక్కన్)

తేది ౧౦-౭-౪౪ఫ.
నిజామాబాదు (దక్కన్)

క్రొత్తఒరిస్సా శాసనసభ

అంధ్రులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము

క్రొత్తఒరిస్సా రాష్ట్రము నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుటచే, అక్కడనియోజకవర్గములను యిపుడున్నట్లుగాక మార్పవలసివచ్చినది. మార్పులను ఆలోచించుటకు నియుక్తమైనకమిటీవారు పరిష్కరించవలసి వచ్చిన ఒకసమస్య అంధ్రులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము. ఈకమిటీలో మద్రాసు ప్రభుత్వపక్షమున ఒక ప్రతినిధియు ఒరియాల తరపున కొందరు ప్రతినిధులును, అంధ్రులతరపున ఒకప్రతినిధియు గలరు. అంధ్రులే యెక్కువయున్న కొన్ని తాలూకాలను ఒరియాలుయెక్కువగాగల కొన్ని కొన్ని ప్రాంతములతోచేరి రెండు నియోజకవర్గముల నేర్పరచవలెనని ఒకసూచన కమిటీవారికి చేయబడగా అంధ్రప్రతినిధి ఎదిర్చెను. అట్లుచేసినచో అంధ్రులు ఒక్కరు గూడాశాసనసభయందున్నకొనబడకుండుట సంభవించునని వారు చెప్పిరి. కాబట్టిఅంధ్రులు యెక్కువగానుండు ప్రదేశమునంతయు నొకటిక్కువజేస్సి అంధ్రులకు నియోజకవర్గమేర్పరుచుట మంచిదనివారుచెప్పిరి. ఒరియాలు యిందుకు ఒప్పుకొనలేదు. కాని అధ్యక్షులు అంధ్రప్రతినిధిచెప్పినది న్యాయమని ఒప్పుకొనవలెనని కమిటీవారు ,,ఒరిస్సారాష్ట్ర'' శాసనసభకు ఆంధ్రప్రతినిధి బంపుకొనుటకై అధికసంఖ్యాకులుగల నియోజకము నుబడయుటకు అంధ్రులకుహక్కుగలదని గుర్తించిరి.

అనువంశి కాయుర్వేద సంఘము

గుంటూరునందు సమావేశమైన అ. భా. అనువంశి కాయుర్వేదసభయందు ఆమోదింపబడిన తీర్మానములలో క్రింది ముఖ్యతీర్మానములు గలవు.

వెనుకటి నిబంధనావళిలో 'ది హెరిడిటరీ ఆయుర్వేదిక్ లీగు' అనియున్న పేరుమార్చి యికనుండి ఆల్ యిండియా హెరిడిటరీ ఆయుర్వేదిక్ డాక్టర్సు లీగు అను పేరుతో వ్యవహరించుటకు తీర్మానించిరి.

ఆల్ యిండియా సంఘము పక్షమున జరుపబడునవి యగు టకలపరీక్షలు యీసంఘమునజేరినసభ్యులు భాషాభేదములననుసరించి యాయాదేశభాషలన్నిటిలోను జరుప్రమంచవలెనని కోరుచు తీర్మానించిరి.

ఈసంఘసభ్యత్వప్రచారమును సర్వజనులుచేయుటకు అందుకొరకులో లేనందున పత్రికలేకుండా రూపాయియును విధించి మరియొకతరగతిసభ్యత్వప్రచారముకూడా తాత్కాలికముగ నేర్పరచుటకు తీర్మానించిరి.

ప్రస్తుతము గవర్నమెంటువారిచే కామీషన్ చేయబడి నయిప్పటికి సెంట్రలు బోర్డు ఆఫ్ యిండియన్ మెడిసన్ రద్దుపరచుటకొరకు కోరుచున్నట్టి వారిని ప్రత్యేకముగా అభినందించుచు పరిభ్రమించుచున్నారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈపైతీర్మానములు అమోదించినతరువాత కాంగ్రెసు ప్రముఖులగు శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, మద్దివెంకటరంగయ్యగార్లు సభకువచ్చి గ్రామములందు చేయవలసిన చేతిపనులగురించి పల్లెటూరి వైద్యులు నడుపవలసిన పద్ధతులగురించి బోధించిరి. బీదలకొరకు ఉపయోగపడునట్లు మందులను ద్యులుతయారుచేయవలెననియు, మహాత్మాగాంధిగారు మొదలుపెట్టినయీ గ్రామసౌభాగ్యసంఘములకు సహాయము చేయవలెననియు ఈజిల్లాయందు ఏర్పడిన సంఘమునకు భాగస్తులుగా చేరవలెననియు కోరుచు మాట్లాడిరి. అంతటితో సభ విసర్జించబడెను.

గోలకొండపత్రికా ప్రచురములు

ఉచ్ఛల విషాదనాటకము	0-12-0
కృష్ణార్జున సంవాదము	0-6-0
సంఘోద్ధరణ	0-6-0
కర్నూలురాజ వంశావళి	0-2-0
కృష్ణాలహరి	0-1-0
సుధాలహరి	0-2-0
బమ్మెరపోతనామాత్యవిజయము (హరికథ)	0-1-6
రఘునాధ	0-1-0
చారుమినారు	0-1-0
పంచముల చరిత్ర	0-8-0
హాలీకల్దారు జంత్రి	0-2-0
కార్డు కుబూలియ్యతులు 100 కి	2-0-0
ప్రాంసరీనోట్లు „	2-0-0

నోటు:—హిందువులపండుగల పత్రికలు ఖర్చైపోయినవి.

REG. No. N. 45

Reg. No. M. 2185

STAMP

Printed and published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad Editor K. Balakrishna Reddy